

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

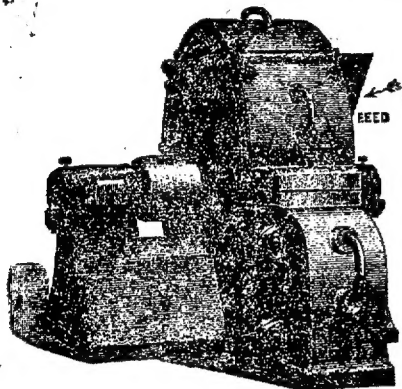
చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 18 వ తేది మంగళవారము

No. 14.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, చైత్ర మాస బహుళ సప్తమి ౭.

సంచిక ౧౪

పిండివిసురుట, పప్పువిసురుట

మొదలగు పనులు

మీ కేమైన గలవా?

గలిగినచో

మేము సహాయము చేసెదము

అన్ని పదార్థములను విసురుటకు కార్టరు డాన్ ఇంటి గ్రేటరు

మిగుల మంచియంత్రము ఈ దేశమునందు ప్రభుత్వమువారు, రైల్వే అధికారులు, కంట్రాక్టరులు, ఈ యంత్రములను అధికముగా ఉపయోగించుచున్నారు. ఈ యంత్రము నందుండు భాగము లన్నియు మంచి ఉక్కుతో చేయబడినందున యంత్రము చెడుటకు ఎట్టి అవకాశము లేదు. తక్కువ పనులపయోగించిన ఇది పనిచేయును. విసరిన తరువాత అంతయు ఒకే మాదిరిగా నుండును. కార్టరు డాన్ ఇంటి గ్రేటరు యంత్రమునందు యిదియొక గొప్ప ఆనుకూలము.

మార్షల్ సన్స్ లిమిటెడ్ ఆవిరియంత్రములచే నడుపబడు కార్టర్స్ డిస్ ఇంటి గ్రేటరులు మిక్కిలి సమకమైన విసరుయంత్రములు.

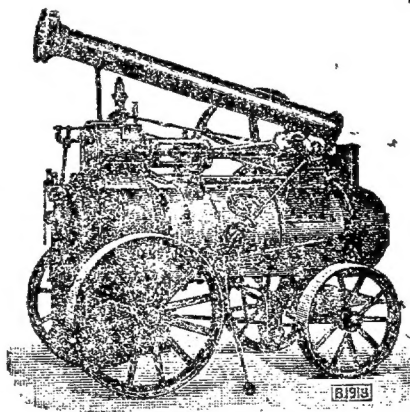
వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

MARSHALL, SONS & Co.

India, Ltd.

CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA & TANJORE

A. A. A.

అహమదాబాదు

సభలు

36 వ దేశీయ మహాజనసభ

ప్రతి 1-కి రు 0-4-0

(3541)

నర్తకులకు 100-కి 25 చొ॥ కమిషనియ్యబడును ములుగు-వెంటటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

శ్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

PART 1

జన్మనక్షత్రము. పుట్టినతేదీ కేకమున్నగునవి లేకయేసంవత్సర ఫలితములను క్యాచెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తనంతట తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంపాదము మున్నగు ద్వాదశభాగములతో మీరూ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, (8291) ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సవరము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధముల, వెండిసామానములు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చినచో యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు స్వీటింగముగా తేనిచో వాపసు తీసికొని పైకి మియ్యబడును. (6)

కర్కశాపు 198 మ.రాపు శ్రీనివాసులు టంక కాలపీఠి వద్రాసు, నాయుడు, మునిరత్నం పెలిపోసు వెం. 880 నాయుడు అందుసన్న నగలవర్తకులు 87 చెనాబజారు మద్రాసు.

మహాత్మాగాంధీ వెండిపతకములు

త్వరపడుడు త్వరపడుడు
అమృతమునకు తయారుగా నున్నవి.
అప్పటిమైన వెండితో చేయబడిన పతకములు తయారుగా నున్నవి. ఒకప్రక్కన మహాత్మా గాంధీగారి ప్రతిమయు మరియొకప్రక్కన చరక లేక లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలక్ గారి ప్రతిమయు గలదు. బహు అందముగా నుండును.
1-కి ధర రు 1, 12-కి రు. 11-4-0 144-కి రు. 132.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
అన్ని తెగలవారికి కావలసిన బంగారు వెండిగలు మా కద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అందు కంపెనీ, నగలవర్తకులు చెనాబజారుకోడ్డు, వద్రాసు.

ఇమిటేషన్

రవ్వల కమ్మలు 4 0 0
గజెల వడ్డాణము 3 0 0
కట్టకాసుల పేరు 8 0 0
నాగరము 2 0 0
శుభ, జరిపి సహా 4 0 0

మెలాపూరు - మదరాసు

విక్టోరియా డిపో,

బొవధముల, ఆభరణముల, గ్రంథముల క్యాటలాగు ఉచితము. (2957)

సర్వవృద్ధి క విషసంబివిని (రిజిస్టరు)

తేలుకుట్టి తత్కణమే ఈ బొవధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయే గాక బాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్టులైన వారికి పోస్టేజీ ఇవాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్టు ౬-0-0 పోస్టేజీ ఇవాం.

చిరునామ:—రాజ్యలక్ష్మీ కంపెనీ,

(5) వెం. 44 నంబులవల్లురు వీధి, మద్రాసు.

BOOK TO STUDENTS! CURE GUARANTEED! SOVEREIGN SPERMATORRHOEA PILLS

శుక్లమేహనివారణమాత్రలు.

(3173) 1 Tin of 30 pills per Re. 1-0-0 Sensational and startling results in 24 Hrs. Else money refunded. 2 pills alone stop emissions; cure wet dreams astonishingly. 2 Tins suffice for radical cure. (A) M. V. R. RAMACHANDRA RAO MARKET TANE, COCONADA

హంపి శిథిల ప్రదేశములు

బుద్ధిపూర్వక, వినాశక, కృత్యములు

[సెతు నివాస సింగు]

నా ప్రపంచయత్ర యంత్రమును, బుద్ధిపూర్వక వినాశక కృత్యముల ప్రకర్షన మింతకన్న మిన్నయైన దానిని మరెప్పుడును నేను చూచి యుంటున్నాను. పి. హద్దూర్ మునై "పి. దబ్బూర్, డి. రహదారి బంగళా" అని యున్న దేగాని యీ కట్టడము తొలుత యేయదేకృత్యముతో నిర్మింపబడినో ఏమియు ఆ పలకపై కనిపించదు.

నామోటారుకారు పెద్ద పట్టి వృక్షము క్రింద కొంచె మెత్తు తక్కువగనండిన పంచపాళి కెదురుగ, నిలిచెను. శిలావిగ్రహములు పెద్దవి, చిన్నవి, మొదటనే ఆ నేకములు గనిపించెను. వానిని జూచుచుండ, నేను, వస్తుప్రదర్శనశాల యందు ప్రవేశించుచుంటే నేమోయని ప్రశ్నపడితిని. దేశదీప్యతలకును, చోద్యంపుటధి కారులకును వగిరి నిలయుముగ మారిన యీ కట్టడము పూర్వము ప్రాధాన్య తుష్టేంపబడి యుండవచ్చునని నేను తలచితిని.

ఈ భ్రష్టతమనకు కారణమైనవారి వ్యాసము మొత్త కళ సముగనుండేనో యని యొకింత తడవు ఆలోచించితిని. కెక్కి యుండిన ప్రంభముల మధ్య గోడలుపెట్టబడి గదులుగా మార్చబడినవి. ఆగోడలపైను, కప్పుకును నున్నయు కావలసినంత చేయబడియున్నది. దక్షిణ హిందూ స్థానమునందలి దేవాలయములలో చదరపురాళ్లు, రాతి ప్రంభములు, ఉండును. వానిపై చిత్రవిచిత్రములగు ప్రతిమలు చెక్కబడి యుండును. శిల్పకారులు తమవైపుణ్యముననుగుని వినియోగించి చెక్కిన యీ ప్రతిమ లన్నియు, నున్నపుత్రుల కాపూరియైనవి. ఆగోడకడ ప్రంభములపై నింక నందే బొమ్మలనుమాడ నున్నయున కర్మితములైనవి యెంత రమ్యముగ నుండేనో యని నాకాలోచన గలుగుచున్నది.

సరిగా నేను నూర్చునియుండు చోటికి వెనుకక ఒకచిన్న గదిగలదు. అందు పూర్వము ఎక్కడయో దేవేంపబడినో, ఆపూర్వా విగ్రహముండినట్లు తోచుచున్నది ప్రస్తుతమిగది పన్నెనపు గతి యైనది. ఇంతకన్న ఘోరమైనపని మరియొకటి యుండునా?

కొన్నింటల క్రిందట ఆ గదిలో నిద్రించుటకు పడి పొర్లుచు వైనమాచితిని. ద్వారబంధమునైన భక్తులబొమ్మలు చెక్కబడియుండెను. ద్వారమున కిరుపక్షమునను, భక్తులు చేతులు జోడించుకొని నిలచుకొని యుండుటను గమనించుచు పరుండితిని. బంగళాను నివాసముగ నుండుకొని బుద్ధిపూర్వక వినాశక కృత్యమునకు తోడ్పడియుండుటచే ఆభక్తులు తమచేతులను నానైవే చూపుచుండిరా యని నాకు స్పృహ గలిగెను.

ఈ వినాశక కృత్యమునకు రెండు జరలవారు బూనుకొని యుండినట్లు దేవాలయము చాటుచున్నది. నుమా రొక యెదుకళాబద్ధముల క్రితము మనావృద్ధియగుంపులు, ఆవేశపూరితులై, హిందూ ప్రార్థనామండలమును నివసిత్రస్థానమును బ్రవేశించి, విగ్రహములను బగులగొట్టి ప్రదేశమునే పాడుచేసిరి. తరువాత నుమారు రెండు శతాబ్దములు గడచెను. కొందరు బ్రిటిషు అధికారు లీ 'పాడుపెట్టబడిన' దేవాలయమును జూచి 'దాని నెలులవైనను బంగళాగా మార్చురలెనని యనుకొనిరి. మంచి యాలోచన తల్పెనని వాతనకొనిరి. లేకున్న ప్రభుత్వ పురాతన శాస్త్రగ్రంథమునందీ విషయమే యుండెడిదిగాదు. ఆ గ్రంథము శిథిలమైయున్న యీకట్టడముల చారిత్రమును వర్ణించును. ఒకప్రతి ప్రస్తుతమున్నది. వినాశకాముల రెండుజరల జాతనను, ఆవేశపూరితులగు విగ్రహవివాళకారులు ముఖ్యమగు దోషులు. అందునను, బుద్ధిపూర్వకముగ, 'లాభము' నుద్దేశించి తీవ్రమగు మార్పులు గావించిన వినాశకారులు మాత్రము నిర్దోషు లెట్లగుదుర?

కట్టడముల విధ్వంసమునకు దురాశాపితాచము హిందువులను గూడ ప్రేరేపించినట్లు నేను కనుగొంటిని. రాత్రికొంతయు యాలస్యపగు సంరక్షణకు నాతోగూడ నిరవురు మిత్రులుండిరి. ఒకరు బ్రాహ్మణుడు. మరొకడు బ్రాహ్మణేతరుడు. మేము పచారము చేయుచు చేయుచు ఒక దేవాలయము వత్తున వచ్చితిని. వారిరువురకును, పరిసరములలోని విషయము అన్నియు నామూలాగముగ తెలియును. వారొక పెద్దబండను జూపిరి. నానికేంద్ర భసము గుప్తమై యుండునని బైరారులు తలచి ఆరాతిని చెకలించిరని వారు నాతో చెప్పిరి. ఇంత జరుగవైనరాతిని వారు ఎట్లు చెకలించిరా యని నేను ఆశ్చర్యపడితిని. మరియొక దేవాలయమునందీ దిశక గొప్పరాయి యుం

డెను. అది నేను ముక్కలుముక్కలుగ నున్నది. దానికేంద్ర గూడ సామ్యుండవచ్చునని బైరారులు దానిని పగులగొట్టి యుండవచ్చును. వారు భస పిచ్చిగలిగినవారై విగ్రహములలో గూడ నేమైన యుండునని వానిని విరుగ గొట్టుటకు సందేహించరైరి.

శ్రీ ప్రదేశమును, శిథిల కట్టడములను జూపిన యొక స్నేహితుడు హంపి నుమారిరుగది సంరక్షణములకై మొక పర్యాయముసందర్శించెను. ఆ పుష్ప కు ఎచ్చటజూచినను నాగ జెముడు, కంపలు, ముండ్ల మయమై యుండెను. అపరిశీలనకు విలసిల్లెను. ఎవరైనను సాహసముచేసి వెళ్ళిన వాడి ముండ్ల నన్నిటిని తప్పించుకొనియే వెళ్ళవలసి యుండెను. తరువాత కొలదికాలమునకే ఆపట్టి రాజ్యపతిధియగు కర్ణమప్రభువు యీశిథిల కట్టడములను సందర్శించెను. ఈవారితాత్మికమగు ఫలమునకు బట్టిన ఆగతికి తలపోసి దానిని వెంటనే పదిలముగ నుంచవలెనని రాజ్యపతిధి యజ్ఞాపించెను.

రంగునగు కళాప్రదర్శన మందును, చారిత్రమునందును ఆసక్తి గలవా రెవరైన నేడిచిటికి విచ్చేసిరని వారు కర్ణను ప్రభువుకు కృతజ్ఞతాపత్రమునందున యజ్ఞమెయి, పురాతన వస్తుశాస్త్రజ్ఞులగు నర్ బాక్ మాన్లు స్వంత యధికారము క్రింద పని జరిగెను. ముండ్లపాదలు నాగ జెముడు మున్నగునవి తీసివేయబడెను. ముఖ్యమగు కట్టడముల నద్దకు చెక్కిని రస్తాయి, మార్గములు, చేయబడియున్నవి. ప్రంభములు కప్పలు పడకుండ, గజ్జలు పెట్టబడిన పేక్షకులకు వివరములు తెలియుట ఆచటచ్చట పలకలు నిర్మింపబడియున్నవి.

భారత మొక్కగొప్పదేశ మగుటచే నూత్నముగ నుంచవలసిన పురాతన కట్టడములు, వస్తువులు, ఆ నేకములు గలవు. కనుక హంపియందీపద్ధిప్పుడు శ్రద్ధపుచ్చుకొనుచుండినందులకు నేను ఆశ్చర్యముచెందుటలేదు.

అయినను, ఇదివఱ కన్న యెక్కువ శ్రద్ధహింతురని నేను తలంకును. పి. దబ్బూర్, డి. వారు నిర్మించు గుఱ్ఱాలు అంద వికారముగ నుండ నవసరములేదు. నున్నయు పూర్వవేయనపుడు, ప్రంభముల మధ్య వేయ నక్కరలేదు. అట్లు నేనిన కళాప్రదర్శన ముమాసిపోవును.

ఇచ్చటి పురాతన శాస్త్రశాఖవేత్తలు మౌన చీతము రూ 50 లుగనుండ యంతకన్న తృప్తికరమగు పని జరుగలేదని మనమెట్లు తలంపగలము? ఆరనికి చరిత్రయందుగాని కళయందుగాని శ్రద్ధయే ముఖ్యమే! ప్రాచీన వేటుచి వానిని చూచుచుండుట కాలకు నియమింపబడెను. ఆపని కాలకు చాలిన. కాని యంతకన్న నేర్పరియగు నధికారి నొకరి నిచ్చట నుంచట యవసర మని తలచెదను.

కేవలము నూత్నముగ నుంచుటయే, ఇంకను పరిశోధించి, కనుగొన దగిన విషయము లెన్నియోగలవు. ఈవిషయమై యిప్పటి కేలాటి ప్రయత్నములను జరిగియుండ లేదు. భారతదేశ చారిత్రమునందు విజయనగర సామ్రాజ్యము ముఖ్యమగు స్థానము నాక్రమించుచున్నది. కావున పరిశోధన యెంత యధికముగ చేసిన, అంత యావశ్యకత గలదు.

ఈపనిలో భారతీయులే శ్రద్ధహింతురై నాకు బోధపడినదిగాదు. భారతీయులు తగిన యాసక్తితో తోడ్పడుచో, నర్ బాక్ మాన్లు వారికి ప్రోత్సాహమునగి తీరని పని నాకు విశ్వాసము గలదు.

పరిశోధనకు ప్రయత్నములు జరుగు నవసరమున, ఈ వ్యాసమున పూర్వభాగమున వివరించిన వినాశకకార్యములకే యవకాశము లేకుండులాగున కృషిసంపదలసియుండును. ఇందులకు పూర్వప్రయత్ని మరసరము. కట్టడములవద్ద శ్రోత్ర ముగొన్ని పోడిదొడ్లను, స్నానగదులను, మున్నగువానిని నిర్మింపదలచినట్లు నేను వింటిని. అట్లుచేసినవానికై కట్టడములనే యుపయోగించి అవసరము తప్పదు. కాని అంతమాత్రము చాలదు. కట్టడములను పి. దబ్బూర్, డి. రహదారి బంగళాగాను, బాటసాకుల చావడిగాను, నుపయోగింపవలెండులాగున చేయవలెను. శ్రోత్రవాచేర్చిన గోడలను, ప్రంభములను, గదులను మొదట విరుగగొట్టి నేల మట్టము చేయవలెను. ద్వార బంధములపైను, కప్పుపైను, వేయబడిన నున్న పుత్రులను నెమ్మదిగ తీసివేయవలెను. తొలకడుంకిన బొమ్మలన్నియు మరల కనిపించులాగున వానినెంచిన వాని నన్నిటిని రద్దిచేయవలెను. సాధ్యమైనంతవఱకు పూర్వశ్రద్ధ వైఖరము మరల వచ్చునట్లు చేయవలెను. ఇక వినాశకమున కవకాశముండరాదు—హిందూ.

వంగరాష్ట్రపు కార్మికుల మహాసభ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 15:— ప్రథమ వంగరాష్ట్రపు కార్మికుల మహాసభ నిన్నటిదిగము సమావేశమై, నేడు ముగిసెను. వర్తకుల గుమాస్తాలు, రయిల్లో పనిచేయువారు, తపాలాఫీసులవారు, ట్రాంప్ వారు, ఖాన్ గమాలు, నావలు నడపువారు, ఓడరేవు లందలి కార్మికులు, ఇనుపపనిని చేయువారు, బ్రహ్మకార్మికులు మున్నగువారితో సహా 15 వృత్తిసంఘముల ప్రతినిధులు సభ కుడబెరిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు హెచ్. డబ్ల్యూ. బి. మోరిసో గారు రాజకీయపక్షములను గురించి, రాజకీయవ్యవహారములనుగురించి ప్రసంగించుట కంటే సంఘసంస్కరణాభివృద్ధికి కార్మికులు పాటుపడుట ఉత్తమమనియు, రాష్ట్రమందలి వృత్తి సంఘముల నన్నిటిచేర్చి, ఏకవృత్తిసంఘము ఏడకుండ గాపాడుచుండవలెనని చెప్పిరి.

సభాధ్యక్షుడు రాబా మోహింద్రచంద్రసిన్హాగారు కార్మికుల ప్రత్యేకకష్టాధికారములను గురించియు, కార్మికులకు వారి యజమానుల కుండవలసిన ఆహ్వాన సంబంధవాంఛకృత్యములను గురించియు అభిప్రాయ వివరముల నన్నిటిని కల్పించిరి.

కాంతియతమగు విక్రయనిరోధము కాసనసమర్థులని ప్రభుత్వమువారు కానించవలసినదనియు, కార్మికుల నమృత ద్రోహపుచట్టమును మార్చవలసిన దనియు, కార్మికుల ముజరాచట్టము తమకు సమర్థమగు కాసనమనియు, దినమునకు 8 గంటల చొప్పున, వారమునకు మొత్తముమీద 48 గంటల చొప్పున కార్మికులు పనిచేయవలసినట్లు నిర్ణయించవలసినదనియు, గమలలో పనిచేయువారు వారమునకు 36 గంటలసేపు పనిచేయునట్లు నిర్ణయించవలసినదనియు, వృత్తి సంఘములన్నియు సహకారసంఘములను స్థాపించుకొనవలసినదనియు, కార్మికులు యజమానులకు స్నేహముండినయెడల నష్టములు లేకుండ నుఖముగ జరిగిపోవుచుండుననియు, నక్రమముగ ప్రవర్తించుచుండిన కార్మికసంఘములను యజమానులు పరిగణించవలసినదనియు, వివిధకార్మికుల కియ్యగులసిన కనీసపుట్రమును నిర్ణయింపవలసినదనియు తీర్మానములు గావించబడినవి. కార్మికులకు, యజమానులకు గలిగెడు వివాదములకు తీర్పు వెట్టుటకు పంచాయతీలను నియమించుటకు వారంగీకరించిరి. ఈ పట్ల ఇండియన్ రైల్వేకంపెనీవారి కార్మికుల సమ్మెకట్టుకు నిజమైన కారణముల నరయుటకు ఒకవిచారణ సంఘమును నియమించుటకు నిరాకరించుట తీవ్రముగ నాక్షేపించ బడినది. కార్మికులు స్వదేశీ కర్తృధారణము చేయవలెనని సిఫారసు చేయుచు నొకతీర్మానము గావించబడినది.

కొవ్వూరు ఆంధ్ర గీర్వాణవిద్యాలయమునకు

1922 సం॥రం మార్చి నెలలో వసూలయిన చంకాలు వివరము
చిత్రారపు వెంకటరత్నంగారు 12-0-0, దొడ్డిపట్ల వెంకటరత్నంగారు 5-0-0, నూరంపూడి సుబ్బారావుగారు 5-0-0, శేరం బూరూ 8 రామచంద్రరావుగారు 5-0-0, సోమంచి క్యామలరావుగారు విరాళము రూ॥ 50-0-0, శివరాజు రామారావుగారు విరాళం రూ॥ 10-0-0, మా 8 పేరయ్య కావ్యులుగారు 5-0-0, జమ్మి వెంకట్రావుపంతులుగారు విరాళం రూ॥ 50-0-0, పుల్లభాట్ల రామయ్యగారు 2-0-0, ఎక్ర ప్రగడ బాళరాజుగారు 2-0-0, శ్రీరె సుబ్బారాయుడుగారు 1-0-0, వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు విరాళం 100-0-0, చిత్రపు వెంకటాచలంగారు ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల చందా 8-0-0, అడ్డ్యోలను కనక రాజుగారు నెల 500 చందా 4-0-0, పోణిని వారాయణరావుగారు 10-0-0, కాకినాడని నాగేశ్వరరావు గాకు విరాళం రూ॥ 125-0-0, పప్పు సోమసుందరంగారు 25-0-0, బుర్రా సీతారామయ్యగారు 15-0-0, బలిశేషశ్రీ రామమూర్తి గారు 50-0-0, భీమవరం తాలూకాజూర్జ ప్రసిడెంటుగారు 50-0-0 పేరనారాయణమూర్తిగారు నెలనరిచందా 15-0-0, పండ్రంగి లింగమూర్తిగారు 5-0-0, మొత్తం రూ 554-0-0 లు. (కార్యదర్శి)

డిసెంబరు నెల : 3 వ తేదీన కలకత్తాలో యున్న గారిచే యుత్తమునందు మరణించిన వారి భావకాథలై నిర్మింపబడిన స్మారక చిహ్నముపై నంతయు ఎవరో కొందరు 14 వ తేదీ రాత్రి బొగ్గుమసి పూసిరి.

ఇదేవిధమున 1902 సంవత్సరము కర్ణను ప్రభువుగావించే బహిరంగపరపబడిన బ్రాహ్మ హోలలో మోరియులు, పేల్లెలు మొదలగు బొగ్గుమసి పూయబడినవి.

లాయదుజారి ప్రహసనము

జెనోవా సమావేశము

అస్పిక్తు మహాశయిని యుపన్యాసము

వ్యాధిగ్రస్తగులు యూరోపునకు దివ్యాద్యము

అస్పిక్తు మహాశయిని ఎడ్విజో ఆమరుహానందు స్పాటిపు లిబర్లో సంఘపక్షమున నొక యుపన్యాసము నొస గెను. ప్రజల నేకు లాసభకుమారి అత్యుత్సాహముతో నాతనిని సన్మాదిని యుపన్యాసము వాలకించిరి. అస్పిక్తుగా రిలుల నుపన్యసించిరి.

కొయలిమను కొంతకాలమునుండి వ్యాధిగ్రస్త మైయుం డెను. ముఖ్యముగ రెండునెలలనుండి వ్యాధి హెచ్చెను. చిన్న ములు ఆనేకములు గలవు. ఫ్రిజువర్లో ఎన్నికలను జరుపు నుద్దేశ మును ప్రకటించుట మొదటిచిహ్నము. కొయలిమను ముఖ్య తల్పితేత్ర యగు సర్ జార్జి యంగరు వెంటనే ఆ తెలివితక్కువ యూహా నణచివేసెను. అంతట సమావేశము లొకటివెంబడి యెట్టి ప్రారంభమయ్యెను.

కాని యీయధ్య కదరుచుండిన మాటలు, ప్రశ్నములు గూడ చాలకాలమునుండి తంజులుపడుచుండిన ప్రధానమంత్రికి గూడ విశుగుకలిగించెను. ఆతడు రాజీనామా నిచ్చెనని ప్రక రించెను. అస్పిక్తుగా రాజెదరింపునుగూర్చి చదివినపుడు తన కండ్లను నలుపుకొ నెను. చేంబర్లెనుగారు ఆతని అనుయాయులు, మిత్రులు, ముఖ్యుడగు సర్ జార్జి యంగర్ అందరునుకలసి కొయ లిమనులో నిర్ణయింపబ్రాయముల వారి విజృంభణము నాపు దలచెసి వారియందు సుప్రసన్నతన నెలకొల్పినగాని రాజీనామా నొసంగునని ఆతడు ప్రకరించెను.

లాయదుజారిగారు తన ప్రాతలిబర్ నేపీతులను అణచి పుటివేసినలాగున చేంబర్లెనుగారు మైసార్లను అణచి నంతటి ప్రతిభాశాలకు గాడు. అందువలన తన ప్రభుత్వము నందు విశ్వాసము గలదని యొక యంగ్లప్రతిర్ఘమును గావించి పించుట యొక్కమని ప్రభుత్వమువారు తలంచెరి. ఉపన్యాసకుని రాజీనామాజీవితమునం దంతటి యధ్వాన్నపుష్టి పరిమొకటి కన్పింప దయ్యెను.

కొయలిమను నాయకులు ఆ విషయములందు కృత్రిమ మగు విషయమునుమాత్ర మభినయింపరైరి. కొయలిమనుకు వ్యాధి హెచ్చి సంభించినపుడెల్ల వారికి సలహా నొసగడి వైద్యుడు సర్ ఆర్డర్ బాల్ఫూరు. సర్ ఆర్డరు ప్రధానమంత్రిని లండునుగరము నందు స్తుతించి ఆతనిని ఆశాశ్రమున నుంచెను. మహమ్మదుకో, మోసెసుకోఆస్తతివాక్యములనుపయోగించినను, అతీతయోవ్రలు, కన్పించు నంతటివిగ నుండెను. ప్రస్తుతప్రభుత్వ నాయకుని యధీన మున (లాయదుజార్జి) జరిగడి రాజ్యాంగమును మాంటాగు గారు వర్ణించిన వర్ణనలను బట్టిమాడ సర్ ఆర్డరు స్తుతి యాచి త్యము బాగుగ తెలిసినచెన్ను.

ఆత్మ స్తుతి.

పూర్వ మిరువడి సంవత్సరములక్రిత మా భాగవతమునే “నిర్వంధపూర్వక మగు నాత్మస్తుతి” యని వ్యవహరించెడివారు. ప్రధానమంత్రి చేంబర్లెను గారు ప్రజాసభ యామాద మును కోరిరి. ఉపన్యాసకుడు సమయమునకై వేచియుండెను. ఇంగ్లీషజ్ఞానములేక, నీచముగ ప్రజలసభ యంగ్లకారము నొసంగ నుండెను. వాస్తవమైన యంగ్లకారమో కటపమైన యంగ్లకారమో, ఆతడు చెప్పబూనుకొనలేదు. సర్ జార్జి యంగరు న్యాయమార్గ మునే గమనించక యిష్టము వచ్చినట్లు, ఇంచుమించుగ ప్రాణావ శిష్ట మైనవత్తమునందు మరల గాలిపోసి, యూరోపుసభలందు ప్రభుత్వమువారు చేయున్న కార్యములందు విశ్వాస మున్నట్లు అంగీకారము పొంద కృతనిశ్చయము డయ్యెను.

మొదటినుండి చివరవరకు ఆదిప్రహసనముగ నుండెను. రాజీయ పక్షానుగుల శకువులవైనను ఆవిధానము మోసపుచ్చ జాలకుండెను. కాని లిబర్లో పక్షమువా రాకథను నిష్కల్మష మగు నశేధతో గమనించుటకు సమర్థులుగ నుండిరి.

విశ్వాస నూచక సమృత్తి యెట్లుండెనో బాగుగ తెలి యనందున అస్పిక్తుగా చేమయు దాని యశ్చిప్రాజ్ఞము తె లుపడుండెను. కాని విశ్వాసనూచకసమృత్తి ముందుగనే రేల కోరవలసియుండెను? వర్సయిల్లు సంధి జరిగిన దానికి కూడిన సమావేశములలో జెనోవాసమావేశము పడునొకండవది. కాని ఒక్కసభవలన వైదను ప్రయోజన మేమియు తెలిపదిగాదు.

యద్ధమవలన నేర్పడిన క్లిష్టసమస్యలో యూరోపు పునర్నిర్మాణ సమస్య యొకటి. వానిలో ముఖ్యమైన - నవ్వపరి

హారము ఆయధనియమును, సంధులసవరణ, మున్నగునవి జెనోవా కార్యకమము నుండి, ముందుగనే తీసివేయబడెను.

రుష్యా సమస్య.

కేన్సరమావేశమునకు పూర్వము గైకొనని విశ్వాసనూ చకసమృత్తి జెనోవా సమావేశమున కనవరమయ్యెను ఉపాయము విశేషము తెలివితో గూడినట్టి గాదు. జెనోవా సమావేశమును అస్పిక్తుగా రాశీర్వదించిరి. కాని రుష్యాతో వ్యాపార ఆర్థిక సంబంధమును వృద్ధిజేసికొను విషయమై ఉపన్యాసకుని కేమియు జోధపడినది కాదు.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారు విదేశీయుగ చెలరేగు చుండినను కూడ రుష్యాతో వ్యాపారసంబంధము నభివృద్ధిజేసి కొనుటయే లాయదు జార్జిగారి యుద్దేశ్యముగ కన్పించుచుం డెను. లాయదుజార్జిగారు తా ననుకొనిన ప్రకారము చేయుట కెందులకు దైర్యము లేకుండెను. 1919, 1920 వ సంవత్సరము లందు ప్రధానమంత్రి కట్టి ఊట్టిప్రాాయములే యుండిన ఉత్తర రుష్యాలో యద్ధమునకు ఆకడంగికారము నేల చూపియుండెను? కొల్లకు డేశముకొలందలి యద్ధముల కారకు ద్రవ్యసహాయము నేలచేసియుండెను?

రుష్యాను సామాజ్యమును చిందరవందర జేయుటకు అనేకలక్షలు వెచ్చింపబడెను. వానివలన ఒక కాసులాభ మైనను కన్పించినదికాదు. కొయలిమను విధానమున కిది యొక తారాణముగ నుండెను. రుష్యాతో వర్తకము చేయవలె నని యు నాగరక యూరోపునకు వెలుపల నీక రుష్యా నుంచగూడ దనియు రెండుసంవత్సరములు గడచిన తరువాత ప్రభుత్వమువారు కనుగొనిరి. అందువలన విశ్వాసనూచకసమృత్తి కావలసినచెన్ను. ఈసమృత్తివలన ప్రభుత్వవిధానమునకు గౌరవము గలుగుటకు మారుగ ఆవిధానమును ఖండించుట యగుచుండెను. వ్యాజ్య బృంధణదినములు గడచెను.

మెనపొలేమియా, రుష్యాలయందు ముప్పదియేడుకోట్ల యేబిలక్షలు పానులు దండుగగ వెచ్చింపబడెను. మాడు సంవత్సరములు వరుసగ పంకదార, టీలవై వచ్చుచుండిన యాదాయమంతయు ఆ విధముగ దండుగ యగుచుండెను. కొయలిమను ప్రభుత్వ ఫలిత మది యొకటి దేశమునం దందువలననే యనేకులు పనిలేక యుండిరి. వ్యయమును తగ్గించి, పన్నులను తగ్గించి, అధికముగ వసూలు చేసిన పన్నులను ముజరాయిచ్చి పరిశ్రమ లభిస్తున్నాగు నటుల చేసినగాని నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారముగాదని అస్పిక్తుగారు గట్టిగ చెప్పిరి.

లాభము గలిగెడివానివై వ్యయముచేసిన తప్పకేదు. ఆ వ్యయము దండుగయుగాదు. విద్య మున్నగు ప్రయోజనకరమగు వానియందు వ్యయము తగ్గింపగూడదు. నేన మున్నగు వినాశకర కాఖలవై ద్రవ్యము వృధాశేమగూడదు. అమార్గముల నుండి ద్ర వ్యమును సరిగా వ్యయముచేసినచో, ప్రపంచయాధికాస్థి బాగు పడుటకు వీలుండును. పరిశ్రమలయందు ప్రభుత్వమువారి జోక్య ముండులాగున చేయవలసియుండెను.

యద్ధమవలనను సంధివలనను ఇతరదేశములకు బాకీపడిన మొత్తములను నిర్ణయింపవలసియుండెను. “కాగితమైననుండెడి యప్పలు వాస్తవమగు నప్పలుగ భావింపగూడదు. జర్మనీని, జర్మనీనంటి దేశములను నవ్వపరిహారమును మినుకెంద దుత్తర మగు అప్పలను తీర్చుదని కొరవలదు. అట్లు కోరిన, ద్రవ్యము నీయవలసినవాకిని ద్రవ్యము పుచ్చుకొనువాకిని, ఉభయుల మను ఆపుదర మేర్పడును. వర్తకము యూరపునం దంతటను ధారాళముగ జరుగునట్లు చేయవలెను. వాషింగుటను సమావేశ మునందు సముద్రపు ిడలుమాత్రము తగ్గింపవలెనని నిశ్చయింప బడెను. అట్లుగాక భూమిమిడివిగాని, సముద్రపుతైవి, గాలి లో నెగురునవి అన్నియును తగ్గింపబడవలెను.

కాశ్యోతమగుసంధి యుండవలెనన్న సంధురతులను అన్ని దేశములును గమనించెడి బాధ్యత నంగీకరింపవలెను. బాధ్యత నంగీకరించుటలు జాతీయమతి యేర్పాటులు చేయవలెను.” (కర తాశ ధ్యములు.)

సర్. సి. కంకరక్ నాయకు గారు ఉదకమండలము నంతు గవర్నరుగారి అతిథిగ నున్నారు.

రిడింగు ప్రభు దంపతులు దేరాదునునుండి బయలుదేరి 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము సిమ్లా చేరిరి.

మోహిని తైలము

వెండుకలను వెంచి నిగనిగ లాడించుచు. 5 కులములు గల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మాత్రమే. అన్యుతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

బీదలపట్ల సానుభూతి

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గంధిగారి సందేశము

[ప్రస్తుతము బార్డోలియందు ఖద్దరుప్రచారము చేయు చొన్న శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గంధిగారు పంపిన యీ క్రింది సందేశము నవశేవను పత్రిక యందు ప్రకటింపబడెను.]

ఈ సందేశము చదువువారు కొంతవరకు భవతులుగ నున్నారని తలచుచున్నాను. మన దేశీయులలో అధికసంఖ్యా కులు ఆకలిబాధతో పరిపీంచుచున్నారు. గ్రామములకు పో యినచో వారి విషాదకరస్థితి చక్కగ తెలిసికొనవచ్చును. అమా మదాబాదు బొంబాయి మున్నగు గొప్ప నగరములందు బీద వా రుండు ప్రదేశములకు పోయినచో వారి కష్టములు విశదమగును. ఈతరుణమున మనము అత్యధ కపించినచో ఈదినమున నుఖ ముగ నున్నవారు రేపు కూటికి గడ్డకు లేక బాధపడవచ్చును. తుయరోగముకలె తువ్వాధ దేశమునందు నానాటికి పెరిగిపోవు చున్నది. ప్రజలీకష్టముల నెన్ని దినము లోగ్యులరు? ఇది భరత ఖండము కావున ఇంతకాలమువరకు ప్రజ లీబాధలను ఓర్పుతో భరించుచున్నారు. ఈ పరిస్థితులను మనము చక్కగ గమనించని ఎడల దేశమున కెట్టిపాటు గలుగునో చెప్పజాలము.

కావున మన జీవితవిధానమును సంపూర్ణముగ మార్పు కొనవలెను. బీదలు భాగ్యశంతులు పనిచేయుచు ఆదంబరరహిత ముగ జీవితము గడపవలెను. భవిష్యు బీదలతో కలసిపెలసి ప్రవర్తించుచు వారి కష్టనిష్ఠులములపట్ల సానుభూతి కనబరచు చుండవలెను.

పౌరుల సౌఖ్యమే ప్రభుత్వ ము నకు పునాదివంటిదని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనుటలేదు. వారి బుద్ధివైపరీత్యము నకు మితములేదు. ప్రభుత్వమువారివలెనే భవిష్యుకూడ బీదల యెడల అత్యధికపించినచో దేశమునకు అనర్థము వాటిల్లును. ఆత్మ లాభముగురించియే ఎల్ల వాడును ఆలోచింతురు. ఇతరుల విషయ ముగురించి కూడ మనము కొంత శ్రద్ధపున్నుకొనుట భావ్యము

మనము మనబాలురకు జాతీయవిద్య కలపవలెను. నూలు వడుకుట నేర్పవలెను. చునమెల్లపుడు స్వదేశవస్త్రములను మాత్ర మేధరించుచుండవలెను. విదేశవస్త్రధారణమును మనముప్రోత్స హించినచో దేశమునందుకూర్చాధికముచేసినవారమయ్యెదము.

విదేశవస్త్రధారణములల్ల ఎంతపాపమున కొడిగట్టుకొను చున్నది నాసోదరీమణులు గమనింపవలెను. ఆశ్చర్యకర ముగనున్నది. మిగు సన్నవస్త్రములు కావలసినచో స్వనూలు వడకుడు! ప్రాచీనదైవిక పద్ధతుల నాచరణయందుంచుట నారి మణులధర్యము, భారతనారీమణులు తున్నముఖముల నాశించుటం బట్టి మనము స్వరాజ్యము పొందలేక పోతిమను అపవాదమున కవకాశ ముండదని తలచుచున్నాను.

కస్తూరిబాయి గంధి.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జకి మంచిది డబ్బీ 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

దీనిని రాచిన మంటయ్యండిను. చర్యము నలు పెక్కదు.

అన్యుతాంజనము డిపో, బొంబాయి డిపో, మద్రాసు

అంధ్రప్రచారిణీగంధనిలయం, రాజమహేంద్రవరం.

శివపురాణము

జ్ఞానసంహిత ప్రథమసంపుటము.

దేశభక్తులు కొనియాడె దగినది. దేశభాషాధారకులు మెచ్చుకొందగినది. శివభక్తులు శిరసావహించెదగినది. (సాచీన నాగరికతా జ్ఞానమునకు ముఖ్య సాధనమైనది. బాలికా బాలకు లకుగూడ నుబోధకమగు నులభనచనకైచే శోభిల్లుచున్నది. ఇది బ్యోటిలింగ్ ప్రాదు స్థము, పావ్యతీపరిణయము, కుమార జననము, తారకాసురసంహారము, శివపూజాఫలము, వినాయక చరిత్రము, మొదలగు ననేక పుణ్యకథలచే విరాజిల్లుచున్నది. ఇరువదినాలుగువేల శ్లోకములను, అటు సహితములగు యీ శివపురాణము నీవత్సరములో అటుసంపుటములుగ రెండేసి మాస ముల కొకటిచొప్పునగ ప్రకటించుచున్నాము. నెలదినములలో నీ ప్రథమసంపుటము వెలవడుచున్నది. ప్రతిసంపుటమును ఇందు చందాదారులగు వారలకు పోస్టేజిగాక రు 1-0-0 ఇతరులకు పోస్టేజిగాక రు 1-8-0 క్రొత్త చందాదారులగువారు 0-6-0 లు ప్రవేశయము చెల్లించవలెను.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి అధ్యక్షుడు.

గాంధీ మహాత్ముని ఆరెస్తు

బ్రిటిషువారి సంకల్పము - ఆమెరికావారి అభిప్రాయము

సాధువుల ప్రవక్తల విధానము

న్యాయార్థుల నేషను పత్రిక

గాంధీమహాత్ముని ఆరెస్తు చేయుటను గూర్చి "సాధువుల ప్రవక్తల విధానము" అను పేర్కొనబడిన ఆమెరికాలో న్యాయార్థుల నగరమునందలి "న్యాయార్థుల కేసు" పత్రికలో నీవ్యాసము ప్రకటింపబడినది.

గంధీని ఆరెస్తు చేసిరి

"మన ప్రవక్తలను సాధువులను గురించి మన మేమిచేయవలయు?" అను బహుప్రాచీనమగు ప్రశ్నకు బ్రిటిషువారితనమువారు ప్రశ్నోత్తర మిచ్చిరి. ప్రభుత్వముల ప్రాచీనాచారమునే బ్రిటిషు దొరకలమువారు గూడ నవలంబించిరి. విషమస్థితి చేకూరినపుడు సామాన్యులతో సమయానుగుణ్యముగ పరిచేయబాలక ముందు వెనుకబాచి కాలమును వృథాశ్రయ లిబరలుపక్షము నిరుపయోగ నుడువించును మరల కొకసారి ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనది. బ్రిటిషువారి సంకల్పమునకు కలిగిన పరిణామ మిదియని తేలినది. వారివిధానమున సాక్ష్యానిష్ఠతయును చెందును అను చింతయుగ మితికమై యుండును. ప్రజలలో విభేదములను కలిగించి పరిపాలించుటయే వారి పరిపాలనమునకు ప్రధానము. ఇటీవలనే రాజీనామా చేసిన యిండియాదండవతి మాంటాగూ, రాజ్యపరిధి రీడింగు ప్రభువుగా రిట్టిపురుగు గూడ నుదార భావలనియే మేము నమ్మెదము. విరియపుడు నూతనసంస్కరణముల క్రింద నేర్పురు పు బడిన రాజ్యాంగ సభల నామోదింపుట వలన కలిగిన ఆగ్రహముకంటె మీరు గంధీని ఆరెస్తు చేయుటలో చాల ఆలస్యమొనరించుటవలననే ప్రాతిపదికవారగు నిరంకుశోద్యోగుల కధికారము కలిగితిరి. కాని ఆ సంస్కరణములవలన భారతీయులు సంకల్పము కాల్చెను. ప్రభుత్వమును బలపరుచుటకు యుగము నొండునాడేమునకు ప్రభుత్వోద్యోగులు రప్పించి గాని అసాధారణమైనపుడు నా యువకులకు దేశీయులచే స్వాధీని మిట్టించుటగాను నిరంకుశోద్యోగు లొక్క కలకత్తా నగరమునందలి 100 మందిని ఆరెస్తు చేయవలసివచ్చినది. వారి నిర్బంధ భావము విడిచియు మోచునానినది. ఈ ద్యోగులు ప్రారంభించునట్టి న్యాయనిబంధనా పూర్వక మగు నిర్బంధ విధానము ఆ త్రిత న్యాయోద్యోగోపేతముగ పంపించుటకు అన్ని దేశములందు నుగూడ మాయాలుగా జరుగుచున్నవే. భారతీయులను క్షీంచుట కేవలము నిష్ప్రయోజనమైనది. ప్రజల ప్రతిభాభావము మరింత ప్రబలమైనది. చివరకు ఏ వారియును తోచక టర్కీ సామ్రాజ్యమును పరిపూర్ణ మొనరింపవలెనని యిండియా దేశపు మహమ్మదీయులు కోరుచున్న రీతిని నెరవేర్చక తప్పదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు విధితక యింగ్లాండు దొరతనమునకు వ్రాసిరి.

విభేదప్రయత్నము

దీని ప్రధానవ్యవస్థలములు మాంటాగూగారి నిర్బంధ రాజీనామా, ఆంగ్లేదేశమున ఆర్భాటములు, ప్రభుత్వమువారు కలెక్షనరీతిని నిర్ధారణగానవలంబించినటులు ప్రధాన నిర్ణయముగ యిండియాలో గంధీని ఆరెస్తు చేయుట మున్నగునవి మహమ్మదీయులతో కలు న్యాయము సాక్ష్యము అనువిషయ మప్రశ్నతము. ఇండియా దొరతనమువారు వానిని బలపరుచుటలో భరతిఖండ స్థితి నే లక్ష్యముం దుంచుకొనెడి. గాని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునమును వారాలోచింపలేదు. జాతీయోద్యమము చాల ప్రబలముగ దేశమునందంతటను వ్యాపించినదని మాంటాగూ గారు ప్రకటించిన రాజ్యపరిధి లేఖనలనే నిస్సంకయముగ స్వస్థమైనది మహమ్మదీయులను లోబరచుకొని జాతీయోద్యమమును బలపరచుముగ చేయదలచి యే మహమ్మదీయుల కనుకూలముగ యిండియా దొరతనమువారు యత్నార్థి లేఖన వ్రాసిరి. ఆంగ్లేదేశము లందుల కంగీకరింపక పోవుటచే మహమ్మదీయులకి లంచముచ్చుట పొసగినదిగాదు. కాని ఏ ఏకపురుషునివాక్యము యింతరీతున విప్లవమును నిరోధింపనర్హ మయ్యుండెనే అట్టి గంధీని ఆరెస్తు చేయుటయే ప్రముఖ నెరవేరినది. ఒక జాతీయ ప్రధాననాయకుని విదేశీయప్రభుత్వము ఆరెస్తు చేసివునడును ఆనాయకుడు నిమల నిర్భయము సత్వము ర్తియు నని ప్రభుత్వపక్షంబులచే చెప్పచున్నప్పుడును ప్రభుత్వమునకు కేవలము పశుబలమే ఆధారమని తెలుపుటకు వేరు నిదర్శన మవసరము లేదు.

ఉభయుల వాదము

దొరతనమువారికి గత్యంతరమే లేదని సామ్రాజ్యాధిమానులగు ఆంగ్లేయులును ఆమెరికావారును తెలుపుచున్నారు. "ఇండియా నాక్రమించుటకు బ్రిటిషువారి హక్కు ఎంత దుష్టలముగ నున్నను విదేశీయులు యిండియాదేశమునై రాకుండను దేశమునందల్లయు జరుగుతుండను కాపాడుచున్న వారు బ్రిటిషు వారొక్కరే. బ్రిటిషువారు యిండియాదేశమునకు నవనాగరకమును, న్యాయమును సమకూర్చిరి. వారు దృఢముగ నాజ్ఞాబలమును, చూపకున్నచో యిండియాదేశమునకు న్యాయసాగరికతలంబింపనేలభింపవు" అని యామిత్రులు నుడివెదరు గాని యివి కేవలము ఆ త్రిత మోక్షులే. వారి వాదము సమంజసము గ తేదు. వారు రాకమునపు యిండియాలో నంతయును ఆకాశకమే అనియును బ్రిటిషువారి నాక్రమించిన పిమ్మట మహాలాభము లొక్కసారిగా భారతీయులకు చేకూరినవనియు సామ్రాజ్యాధిమానులు తెలుపు వాక్యము లన్నియు గత్యమే అని నమ్ముచుంటేము. కన్న తుదొంగ యింట ప్రత్యేకించి దాని నాక్రమించి యుజమానిని లోనికి తానిక "నే నీ యింట ఏర్పాటులన్నియును సరిగా చేయుటన్నాను. ఇతర దొంగ గలలోన ప్రవేశింపకుండ కాపాడుచున్నాను" చెప్పుట ఎట్టి తోయిపుడు యిండియా నాక్రమించిన బ్రిటిషువారు చెప్పెడు హేతువులుగూడ నట్టివే. భారతీయులు పరిపాలనాభారమును తామే వహించి అందుల బాధ్యతలను తామే పూర్వదలచిరి. విదేశప్రభుత్వము వచ్చిదానిగా కాటకములు పెరిగిపోయినవి. విశ్వావిహీనుల సంఖ్య పెచ్చినది. అధికైశ్వర్యమునకు మను విభావ్యతని బడ సిత కేశము చాలదగిదదకకు వచ్చినది. ఈపరిపాలనము మారిన యీ ఘోర ఘోర్యము లగ్నితాపవన భారతీయులు తలంచుచున్నారు. ఆంగ్లేదేశీయులు యితరదేశముల వారితో యుద్ధములు చేయుటకు భారతీయులను నైకులుగ చేర్చి తీసికొనిపోవుటయు భరతిఖండమునందలి ద్రవ్యమును సాత్తును ఆయుధ్యయములను బ్రిటిషువారు విరియొగించుటయు భారతీయులకు బాత్రిగా నిష్ప్రముతేను. స్వదేశీ పరిపాలన మంతరించిన పిమ్మట మంచి పరిపాలనమైన కలుగలేదని భారతీయులు ఖండితముగ తెలుపుచున్నారు.

ప్రాచ్యదేశములందు జ్ఞానోదయము

ఈరీతిగా భారతీయులు బ్రిటిషువారిని మాత్రమే నిరసిండుటలేదు. దుష్టలము లగు దేశములవాని వశపరుచుకొనిన సామ్రాజ్యదేశముల కన్నిటినిగూడ కొన్ని మార్పులతో నీ నిరసనము వర్తించును. సామ్రాజ్యవర్త్యముగల ప్రతి గొప్ప సామ్రాజ్యదేశమును ముఖ్యముగా ఆమెరికాదేశమునగూడ యీ న్యాయమునుగూర్చి ఆలోచించుటవసరము. బ్రిటిషు దొరతనమువారు భరతిఖండమునకు చాల మేలుచేసినదియొ ఒక్కసారిగ తిత్తిణమే దొరతనము నాపివేసిన చాల ప్రమాదము కలుగుననియు గూడ మనము నమ్ములము గాని యిపుడా దొరతనము నకు ప్రాప్తింప ను విధిని బ్రిటిషు దొరతనమువారి తెచ్చి పెట్టుకొనినదిగూడ మనమునమ్మకతీరదు. ప్రాగ్దేశీయులు సామ్రాజ్యదేశీయులను ద్వేషించుచున్నారను విషయ మిపుడు ప్రత్యక్షముగ కనబడుచుండుటచే సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములను లాభ మధికమా? నష్టమధికమా? అనువిషయము కేవలము తార్కికవాద సదృశమే అగును. ఆసియా ఆఫ్రికా ఖండముల ధనసంపదలను సామ్రాజ్యము లొక్కిగొనిరి. ఇపుడా రెండుఖండముల ప్రజలును దీర్ఘనిద్రనుండి లేచిరి. వారు పురోగమనమును ప్రారంభించిరి. సామ్రాజ్యముల కిత్తులు కలుగనున్న ప్రాచ్యప్రతిభులకు స్వరూపము జాతీయసంబంధము, తల్లిసంబంధము, లేక మహమ్మదీయుల పునశ్చిజ్ఞాభావము అను వికరము లిపుడు నిర్ణయింపలేము గాని ప్రతిభుటనము కలుగుచున్న యమా మాత్రము నిశ్చయము. బ్రిటానీ యిండియా మున్నగు ప్రాచ్య దేశముల వారు తమ దేశములను జంజించిన విదేశీయులు తమజాతీయగౌరవమును నిరూపించిన రెండుచున్నపుడు వైద్యకాలవలనను యినుపదారుల కలనను గొంతు లాభము కలుగలేదా అని వారితో వాదించుట యాత్రితము ప్రపంచమంతముతో వాదించుటయే యగును. సామ్రాజ్యముల సమకూర్చుట ప్రశ్నములకు నైహిక సాక్ష్యములు కొంతకాలమునకు ఎంతకాలమునకో - నిర్ధారణగా

తెలుపబడులేదు- విషయమును సమకూర్చు జాతీయమును నడుట నిశ్చయము. ఇకముం దిట్టిప్రతిభుటనమే జరుగవలసియుండి నచో సామ్రాజ్యపరములగు నీ సామ్రాజ్యదేశములకును వానిని ప్రతిభుటించు ప్రాగ్దేశీయులకునుగూడ తాలదుస్సహమగు దుర్లభ కలుగక తప్పదు. ఎటుచూచినను భావిదేశ కారుమజ్జువలెనే కనబడుచున్నది. ఇట్టికరుణయు గంభీరత నాయకుని నాయకత్వము కొంత ఆశాజనకముగా నుండెనుగాని దానిని బ్రిటిషు వారు నిరసింపిరి.

గంధీ ప్రభావము

ఈమానవుని చర్యను పరికింపుడు. ఏప్రభుత్వమును గూడ ఎన్నితాబ్దములకైనను నిర్వహించజాలని ఘనకార్యముల నీతడు కొద్దివత్సరములలోనే నిర్వహించగలిగెను. అస్పృశ్యత లనబడు నిమ్నజాతులకు నూతన మానవత్వమును సంఘగౌరవమును నూతన మగు నాశలను యితడుకలుగజేసెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును శత్రుభావమును కలిగియుండవలెనని బ్రిటిషువారు కోరుచుండ, ఇతడు వారికి గాఢతమమగు మైత్రిని కలిగించెను. భారతీయులను నీచులనుగా మెనరించుచున్న మద్యపాన మహానరక వ్యాపారమును నల్లమందు నుపయోగించు దురభ్యాసమునుగూడ నితడు నిరూపింప సమకట్టెను. వీనివలన వచ్చునాదాయమునందలి ఆపేక్ష చే బ్రిటిషువారు భారతీయులకే గాక ప్రపంచమునందలిమానవసంఘమున కంతటికిని గూడ ఉపద్రవమును కలిగించుచున్నారు. ఇతడు విప్లవమును దౌర్జన్యరహితము లగు మార్గముల నడుప సమకట్టెను. ఈమార్గము లికమిదట స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరు మానవులు ప్రాణనివాళనమునకు గడంగ నక్కర లేకుండ చేయజాలినవిగా నున్నవి. శత్రువులను ప్రేమింపుడని యితియు చేయుచున్న బోధనము మనఃపూర్వకమగు సమ్మతముతో కూడినదేగాని కృత్రిమమైనది కాదు. ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించి దేశమున శాంతిని నెలకొల్పుటకు దేశీయనాయకుల సమావేశమును జరుపదగునని ప్రముఖులు నిశ్చయించిరి. దాని వలన నట్టి లాభము లేప్పక చేకూరియుండును గాని రీడింగు ప్రభువు నిర్బంధవిధానమును వదలకపోవుటవలన నా సమావేశము జరుగుట కభ్యంతరము కలిగినది. అందులకు రీడింగు ప్రభువు బాధ్యుడుగాని గంధీ బాధ్యుడు కాదు. భావిభావసమయందుగూడ తమదేశములలో నున్న మహమ్మదీయేతరులకు మహమ్మదీయులు న్యాయమును కలిగింపవలెనని గంధీ బోధించినచో అందులకు మహమ్మదీయులు తప్పక అంగీకరించియుందురు. దీనిని బ్రిటిషు దొరతనమువారు భంగపరిచిరి. గంధీని ఆరెస్తు చేయుటకు బ్రిటిషుదేశీయులగు లిబరలుకక్షువారు గూడ నంగీకరించియే యుందురు. ఏల నన వారొకవంక గంధీ సాధువుగవు డని పొగడుచుండురు. మరియొక వంక గంధీకి ప్రవాసశిక్ష విధించుటకు సమ్మతించుచుండురు. కాని గంధీతత్వము హిందూదేశమున నిలిచియున్నంతకాలము ఆతే అంతరింపదు. ఆ దేశీయులు గంధీ ఆదేశము ప్రకార మెంతకాలము తమ యుద్యమమును దౌర్జన్యము లేకుండ కొనసాగింతురో చెప్ప సాధ్యము కాదు. అపుడే విప్లవ సూచనలు కనబడుచున్నవి. ఎప్పుటికైన భారతీయులు గూడ స్వాతంత్ర్యాభిలాషులగు సామ్రాజ్యదేశీయుల వలనే స్వరాజ్యసిద్ధికి సాధనముగ ఖడ్గమునే ఆశ్రయించుట తటస్థించునెడల అందువలన కలుగు దారుణానికి ఎవరు బాధ్యులు? దౌర్జన్యమునకు గడంగిన భారతీయులు గాని న్యాయ స్వాతంత్ర్యములనుగూర్చి వారికి బోధించిన నాయకులు గాని అందులకు బాధ్యులుగారు. దేశీయుల కెంతమాత్రమును సమ్మతము కాకున్నను తమ నిరంతర్రాకమణమునకు దౌర్జన్యమునే మూలాధారముగ నెవరు ఏర్పరుచుకొనిరో వారే ఆదారుణములకు బాధ్యులు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

మాలానా హజరతు మోహినిగారిని
అరెస్టుచేసి సబర్జతు చెరసాలకు కొనిపోవుట

బాపూ (గాంధీమహాత్ముడు) రహస్యము - ఒక ప్రయోగమునిలేఖ

మహాత్ముని అరెస్టు - న్యాయార్థ సేవనుపత్రిక

బీదలయెడల సానుభూతి - శ్రీమతి కస్తూరీబాయిగారి లేఖ

వంగరాష్ట్రీయ మహాసభ

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పటేలుగారి సంచారము

సూరతు మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులపై 1,79,000 రూపాయలకు దావా

బొంబాయిరాష్ట్రీయ మితవాదిమహాసభ - శాస్త్రిగారి అధ్యక్షత

జయినుల మహాసభ - మహాత్ము సభిసందించుట

క్వాన్పూరు సభలు - హజరతు మోహినిగారి సభిసందించుట

మాలానా హజరతు
మోహినిగారి అరెస్టు

క్వాన్పూరులో 15 వ తేదీని జరుగుట

రాజద్రోహము

సబర్జతుచెరసాలకు కొనిపోవుట.

మాలానా హజరతు మోహినిగారిని యీనెల 15వ తేదీని
క్వాన్పూరులో అరెస్టుచేసి 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము అహ
మదాబాదు సబర్జతు చెరసాలకు కొనిపోయిరి. తీసికొనిపోయిరి
రాజద్రోహమునకు ఆయనపై కేసుచేయబడును.

హజరతు మోహినిగారి సభిసందించుట

క్వాన్పూరుసభ

క్వాన్పూరులో 16 వ తేదీ ఆదివారమునాడు కాంగ్రెసు
భిలాఫతు మోహినిగారిని ఏర్పాటుప్రకారము వి. వి. ధులేకర
గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో మాలానా మోహిని గారి
అరెస్టు జరిగినందులకు మాలానాగారి సభిసందించుచు మాలానా
గారి దేశసేవకు కొనియాడుచు తీర్మానములు చేయబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్రీయముల ముస్లిములీగు

పిత్తుట రాష్ట్రీయ ముస్లిము తీరువారి ఏర్పాటు ప్రకా
రము మరియొకసభ జరిగినది. ఆసభలోగూడ మాలానా మోహి
నిగారి సభిసందించుటకును భిలాఫతు వాంఛితములను మరిల
ప్రకటించుటకును ఆర్టికల్లైన మాపలపట్టి సానుభూతిని
చూపుటకును తీర్మానము లామోదింపబడెను. ఈసభకు ఆజదు
సోభనిగా రధ్యక్షత వహించిరి. మాలానా మోహినిగారి తేత
సేవకు సోభనిగా రభిసందించిరి. జమతులు ఈలేమాసంఘము
వారు తప్ప యితరులు భిలాఫతు వాంఛితముల నిర్ణయంప
వర్తలుగారు. కాన వారు నిర్ణయించిన నియమము లన్నియు
నెరవేర్చబడవలెను. ఉద్యోగుల నిర్బంధవిధానమువలన ప్రజలు
ప్రయత్నమును మానగూడదని సోభనిగారు నుడివిరి.

వంగరాష్ట్రీయ మహాసభ

17 వ తేదీలో ముగియుట

“అస్పృశ్యతను రూపుమాపవలెను. వంగరాష్ట్రీయమనకు
డిక్టేటరును నియమింప నవసరములేదు. ప్రభుత్వసంబంధములకు
గ్రామ యూనియను బోర్డులలో తేలియును సభ్యు
లుగానుండగూడదు. మండల కాంగ్రెసు సంఘ
ములవారు కాంగ్రెసు గ్రామయూనియనుల సేవకుపవలెను.”
అను తీర్మానము లామోదింపబడెను. “సమష్టిఅడ్డోల్లంఘనము
నలబింపదగిన అవకాశము కలిగినపుడు దాని నవలంబించుటకు

వంగరాష్ట్రీకాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించ వీలగునట్లు
అనువతి నొసంగవలెనని” అఖిలభారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ
మున కోరుటకు సూరతు తీర్మానము 11 భా. కా. స్థాయి
సంఘసభలో నుపపాదించబడునని తెలుపుటచే ఆతీర్మాన మీ
సభలో నిలిపివేయబడెను. పురుషులను స్త్రీలును గాఢపక్షితో
దేశసేవ చేయువలెనని శ్రీమతి వాసంతిదేవిగారు హెచ్చరించిరి.
అంతటితో సభ ముగిసినది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి

వి. జే. పటేలుగారు

దేశమునందు సంచారము చేయుట

17 వ తేదీని పటేలుగారు బొంబాయినుండి బయలు
దేరి మార్నాకు వెళ్లెదరు. అచట 18 వ తేదీని జరుగుసభలో
నామ్యునిసిపలు. అటుండి బయలుదేరి 20 వ తేదీకి కలకత్తాకు
వెళ్లెదరు. అచట అఖిలభారతకార్యసంఘసభ జరిగినపుట్టు
అటుండి పాట్నా, అలహాబాదు, లక్నోలకు వెళ్లెదరు.
28 వ తేదీని బల్లాలాలో (పారభిమయ్యుడు పం బా బు
రాష్ట్రీయసభకుగూడ వెళ్లెదరు. అటుండి ఢిల్లీ, అహమదా
బాదు బాడ్లోల కేగి బొంబాయికి మరలి వచ్చెదరు.

సూరతు మ్యునిసిపలుసంఘ సభ్యులపై దావా

ఇండియామంత్రి దావాచేయుట

1,79,000 రూపాయలకు

దొరతనమువారిచే నణచివేయబడిన సూరతు
పురపాలకసంఘమునందలి సభ్యులు 31 మంది సంఘ
ద్రవ్యమును దుర్వినియోగము చేసిరిని వారిపైని
1,79,000 రూపాయలకు ఇండియా మంత్రి
సూరతు జిల్లా మునసబుకోర్టులో దావాచేసెను.

బొంబాయిలో జయినసంఘ మహాసభ

మహాత్ము సభిసందించుట

దౌర్జన్యరాహిత్యమును పూనవలె నని హెచ్చ
రించుట

బొంబాయిలో జయిన సంఘ మహాసభ జరిగినది.
గాంధీమహాత్ముడు శిక్షితు డైనందులకు సభవారు మహాత్ము
సభిసందించిరి. జయిన లందరును దౌర్జన్యరాహిత్యము నవలం
బింపవలెనని తీర్మానించిరి.

బొంబాయి

ఈసభ మేనే

ఈసభ కధ్యక్షునిగా

శాస్త్రిగారిని సవ్యావన

శాస్త్రిగా రంగీకరించిరి.

అఖిలభారత

ఆ తి బా ల్య వి :

అఖిలభారత కసాశీ

మును నిరసించుచు తీర్మానము

గంధికి విజయము

ది యూ ని

అమెరికాదేశమునందలి

రివరెండు హోమ్సు-సంపాద:

అమెరికాదేశమునందు రివరెండు బాను :

మున్నగువారిచే (సంపాదకులు) నడుపబడుచు
నిటి ఆన వాగపత్రికలో “గంధికి విజయము క.
శిక్షి కక్రింద ప్రధానవ్యాసము ప్రకటింపబడినది.

“గంధికి విజయము కలుగునా? ఈ ప్రశ్న
కడుసులభము. గాంధీ కిషిరకే విజయము కలిగినది.

మగు 18 నెలలలో నిత డేర్పరచిన యద్యయమునకు
మంది ప్రపంచమునం దేవాడు సేమానవోద్యమమునంద
లేదు. ఉద్యమానంబకుల సంఖ్య లక్షలకొలదిగా నున్నది.

విధించిన నియమము లతి కఠినములుగా నున్నను వారందరను
లేని చందమునగాక మనఃపూర్వకముగ నుత్సాహముతో

నియమముల నన్నిటి ననుసరించుచున్నారు. కాలక్రమము,
భిరతఖండ సాంఘిక జీవనమునకు నూతనస్వరూపమును కలిగింప

బాలులట్టి మహాశక్తులను గంధి దేశమునందు కలుగజేసెను. కాల
వైపరీత్యమునేడే గంధి మృతికొండుట తటస్థించినను అతని

యొ ద్యమము ప్రత్యేక స్వరూపము లేపే
రూపుమాడినను అతని యొత్తవశిష్టసార్థక్యము మహావిజయ

ముగ సార్వకాలమును స్మరింపబడును. మనము గంధికాత్మము
లను కేవలము బాతీయభావముతో చూచుటవలననే యిట్టి అనర్థ

ములు కలుగుచున్నవి. హిందూదేశమునకు రాజకీయస్వాతంత్ర్య
మును సంపాదించుగతిగిన నతడు విజయుడైనట్లును లేకున్న విఫల

డైనట్లును మనము నిర్ణయించెదము. అతనిప్రయత్నముల కట్టి
స్వాతంత్ర్య సంపాదనము ప్రధానాంగమునట నిశ్చయము. ప్రస్తుత

మతని ఆత్మకే ఆయాపమునపనిచేయుచున్నది కాని గంధిప్రయ
త్నముల నేదో యొక మహాన్నతమగు బాతీయోద్యమముగ

మూలమే భావించువారు అతని ప్రయత్నములను సరిగ్రహింప
బాలకపోయి రనుటయే నిశ్చయము. ఏనుక్రిస్తు వెలస్తీనునండి

కోమనులను తరిమివేయుబాలక పోవుటచే నాప్రవక్తవిఫలడయ్యె
నని తలంచువా రెంతటిప్రాజ్ఞులో స్వరాజ్యమును బడయబాలక

పోయినంతమాత్రమున గంధి విఫలడయ్యెనని తలంచువారు
గూడ నంతటి ప్రాజ్ఞులే. గాంధీ యొక మతా

భిమానియగు గొప్ప ప్రవక్త. జగత్పితృవులను భగవదవతాంఘ
రములనని శక్తిపూర్వకమగు మనము స్మరించు మహనీయు

లలో మూడవ గంధిని పోల్చుటగను. వాతీసంఖ్య అత్యల్పము.

అతని యద్యయమునందలి మతనియములలో శాద్ధత్రైస్థు
మతనియములకు, మతమే పోలికలదు. రాజకీయోద్యమ

మునగూడ గంధికి విజయము కలుగుననియే భరతిఖండమునకు
స్వరాజ్యము చే కూరు నని యే మే మా తిం చెద ము.

ఈ విజయముగూడ ఘనతమే యైనను అతని మహాన్నతా
ధ్యాత్మికకృషియం దీవిజయ మొకసామాన్యాంశమే అగును”

అని యూనిటీ పత్రికయందు వ్రాయబడెను గాన భారతీయ
సోదరు లందరును దౌర్జన్యరాహిత్యమును గూర్చి ఏమాత్రమున

గూడ ఏవరతుందురు గాక (ఇండియను సోషలిస్టుఫార్,

గాంధీపటము:—త గురువారము 18 వ తే.

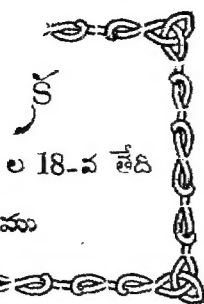
యంకాలకు బాట్టిటవునుగాని పెరుమాళ్ల కెట్టిస్థితిగాని పి.

స్వామివారముగారి ప్రోత్సాహమువలన, ఒక గొప్పయోత్సవ

ము జరిగెను. భారతమాతీకటమును కాపీసధారయగు గాంధీమహా

త్ముని పటమును బంగారుపతముపై లెట్టి యూరేగించిరి,
సుమారు 500 మంది కద్దరువస్త్రధారులై భటము జేయుచు వెం

టనచ్చిరి. దాలో కాంగ్రెసు కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను
ఈదేశంకింపు చాకలపేటగుండ పోయెను. ఉత్సవము ముగియు

స్వదర్శము

○:○:○:—

మనసంఘపు విజ్ఞాపనమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, మంగళు లిట్టనుప్రభువుగారు వెలిబుచ్చిన అను పరిశీలించినచో, పాలకుల నిజ వెల్లడియగును. లిట్టనుప్రభువుగారు పభుత్వసహాయకార్యదర్శులుగ బనిచేసి సాగారీక్రంద శిక్షను వడసి యుండిరి. సిజ్డెహం గుంపునందు జేరినవారివలె ని విశాలమౌదయలక్రిందనే జేర్పవచ్చును. ప్రభువుగారి యభిప్రాయము లందుచే, పేరు స బ్రిటీషు ప్రముఖుల యభిప్రాయములు లియుండు నని ఎంచవచ్చును. వీరు దెలిపిన సంగతిలబట్టి ఇంగ్లీషు రాజకీయవేత్తల సామాజ్యాభిప్రాయము లెటులున్నవో గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్యదర్శములు రెండు రకములని, లిట్టనుప్రభువుగారు సూచించిరి. రెండు రకముల స్వరాజ్యము గూర్చియు వారి యభిప్రాయ మేమియో, వారి సంపూర్ణోపన్యాసమున కాననగును. స్వరాజ్యమునకు వారు జేసిన మొదటివ్యాఖ్యానము ప్రకారము హిందూదేశపు క్రమస్వాతంత్ర్యమని యర్థము. ఇందలి భావమేమి? ఇతర అధినివేశరాజ్యముల వారితో గలసి మెలసి యుండి, సార్వభౌమునిపట్ల రాజభక్తిని కనుబటచుచు, ఇండియా పార్లమెంటు వారు స్వపరిపాలనమును సడుపుట, క్రమస్వాతంత్ర్యముగనుని వీరి భావము. ఈభావమును వీరింకను విపులపరచిరి. హిందూదేశపరిస్థితుల కనుగుణముగ సాప్తవమగు రాజ్యాంగమును స్థాపింపవలయును. దానియందు భారతీయులును యూరపియనులును సమానత్వద్ధవహించునటులుగ నుండవలయును. ఉభయులకును దానియందు ప్రాతినిధ్య ముండవలయును. ఉభయులును తోడుగ బనిచేయవలయును. ఇట్టి స్వరాజ్యమువలన పరిపాలనాసాప్తవమును, ఉభయజాతుల పరస్పర సహకారమును, సక్రమ స్వాతంత్ర్యమును సిద్ధించు ననియు, ఈ యాదర్శము వంకకు భారతీయులును యూరపియనులును కలసి జనవచ్చు ననియు, ఇయ్యది హిందూదేశసాభాగ్యమునకును, ఇంగ్లండుదేశపు జేమమునకును అనుకూలముగ నుండు ననియు, లిట్టనుప్రభువు గారు వాక్రుచ్చిరి.

లిట్టనుప్రభువుగారికి నచ్చిన స్వరాజ్యమియ్యది. మాంటుఫర్డు రిపోర్టునందు సూచింపబడిన ఆదర్శమిదియే. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఇట్టి యాదర్శమున కనుగుణముగ నున్నది. అధినివేశరాజ్యము హిందూదేశము కలసి మెలసి యుండవలె లిట్టనుప్రభువుగారు గోరుచున్నపుడు, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశము బహుమంగళలేదా? రాజోపు స్వరాజ్యమునందు యూరపియనులును భారతీయులును శ్రద్ధవహించుటకు వీలుండునలెనని, లిట్టనుప్రభువుగారు గోరుచున్నారు. యూరపియను లనిన నెవ్వరు? ప్రస్తుత పరిస్థితులందు, ఉన్న దోద్యోగులను యూరపునుండి దిగుమతి జేయుచున్నారు. వారి దృష్టి ఎల్లపుడును

స్వదేశముపై నిలిచియుండును గాని, హిందూదేశ జేమముపై నిగుడింపబడదు. వారు తమ వేతనములపై నెక్కుడు శ్రద్ధను వహింతురు. ఉద్యోగ పరిమితి ముగియగనే, స్వదేశమునకు వెడలి హిందూదేశ మొసగెడి ఉపకారవేతనమును హాయిగ ననుభవించెదరు. వీరిలో కొందరు, పార్లమెంటు సభలో జేరినను వెలుపలనుండినను, హిందూదేశ జేమమునకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయుచు, హిందూదేశాభివృద్ధి నడ్డగించుటకు కంకణము గట్టుకొందురు. ఇట్టివారిని, మాంటాగూగా రిటీవల చక్కగ వర్ణించియుండిరి. స్వరాజ్యమునందు సయితము ఇట్టిస్థితియే ప్రబలవలయునా? ఉద్యోగులు ఇంగ్లండునుండి దిగుమతియగుచుండవలెనా? స్వరాజ్యోద్యమము ఏ సంఘమువారికి గాని నష్టము గలిగింప నొచ్చుటలేదు. హిందూదేశమునందు కాపుర మేర్పఱచుకొని, హిందూదేశమును మాతృభూమిగ నంగీకరించెడి వారిందరను, స్వరాజ్యోద్యమము భారతీయుల క్రిందనే పరిగణించుచున్నది. ఏ సంఘమువారి ఎడలను స్వరాజ్యోద్యమము ద్వేషము జూపుటలేదు. భారతీయులలో, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు, యూధులు, జౌధులు, జైనలు, ఆంగ్లోహిందవులు, యూరపియనులు మొదలగు వారిందరును చేరి యున్నారు. కాని, భారతీయు లనిపించుకొనుటకు, వీరు భారత భూమిని మాతృభూమిగ నంగీకరించుట ముఖ్యవశ్యకము.

అట్టితెరి, యూరపియనులు భారతీయులను విభేదము సమసిబోయి, ఎల్లరును భారతీయులనియే పిలువబడుచుండురు. అధినివేశ రాజ్యములలో పరిపాలన మెటుల జరుగుచున్నది? ఇంగ్లండునుండి ఉన్నతోద్యోగులు దిగుమతియగుచున్నారా? అధినివేశ రాజ్యములనుండి, ఉద్యోగానంతరము వారు ఉపకార భృతిని పొందుచున్నారా? అధినివేశ రాజ్యములను మాతృభూమిగ నంగీకరించినవారే పరిపాలనయందు పాల్గొనుచున్నారు. అట్టితెరి, హిందూదేశమునందు పేరుగ జరుగనేలే? లిట్టను ప్రభువుగారి యాదర్శము ప్రకారము, స్వరాజ్యమునందు సయితము ఇప్పటివలె హిందూదేశమును మాతృభూమిగ నంగీకరింపని ఉద్యోగులు పరిపాలించుచుండురు. ఇప్పటివలెనే, వారు హిందూదేశమునందెటులెటులో కాలముగడపి, స్వదేశమునకు వెడలి ఉపకారవేతన లాభము బొందుటకు కుతూహలము జూపుచుండురు. హిందూదేశ జేమముపై వారి లక్ష్యము నిలిచియుండదు. వీరికొరకు, ప్రత్యేక సౌకర్యముల నేర్పాటుజేయవలసి యుండును. ఇందువలన స్వపరిపాలనము సాప్తవముగ నుండుననుటకల్ల. పరిపాలనా వ్యయభారము, అధికముగ నుండును. ప్రతిశాఖయందును, యూరపియనుల కగున్యాయము, ఇప్పటివలె మిగుల హెచ్చుగనుండును. లిట్టను ప్రభువుగారు కోరెడి స్వపరిపాలన మియ్యది. దీనియందు ప్రజాధికార మెప్పుడును సామమాత్రముగ నుండును. పేరునకు స్వపరిపాలనమున్నను, ఇంగ్లండునుండియే పరిపాలనపు త్రాడులను లాగుచుండురు. ఇట్టియాదర్శమును జాతీయవాదులేగాక, మితవాదులు సయితము అంగీకరింపనేరరు. అధినివేశ రాజ్యములందు ఇట్టి స్వరాజ్యము వ్యాపించియుండలేదు. హిందూదేశమునందు పేరువిధమగు స్వరాజ్యముండవలయుననిన, సామాజ్యాదర్శము భారతీయుల నాకర్షింపజాలదు. లిట్టను ప్రభువుగారు, రెండవరకపు స్వరాజ్యమును వర్ణించిరి. దానిని తాము ఎంతమాత్రము అంగీకరింపజాలమనిరి. దానియందు, జాతిస్వాతంత్ర్యము ప్రధానస్థాన మాక్రమించునట.

దీని లక్షణము లేవి? బ్రిటీషువారు గాక, హిందూదేశమును భారతీయులే పరిపాలించుట ఇందలి ముఖ్యలక్షణమని లిట్టను ప్రభువు గారు నుడివిరి. దీనిని పొందుటకు, ప్రతిశాఖయందును యూరపియనులకు బదులు భారతీయులను నియమించి, జాత్యభిమానముకొరకు పరిపాలనా సాప్తవమును గమనింప నవసరము లేదని తలంచుచున్నటుల, లిట్టనుప్రభువుగారి యుద్దేశము. ఈ సందర్భమున నొక్కసంగతిని కనిపెట్టవలయును. లిట్టనుప్రభువుగారు సూచించిన రెండవరకపు స్వరాజ్యము మితవాదుల ఆశయమని గ్రహించుట ముఖ్యము. జాతీయవాదులు ఉద్యోగము లెవరికి బోవలయు నను విషయమును గూర్చి యోచించుట లేదు. ప్రస్తుత పరాధీనస్థితిలో ఉద్యోగములు నల్ల అధికారులకు సంక్రమించినను, తెల్ల అధికారులకు సంక్రమించినను, దేశమునకు లాభము లేదని వారి యభిప్రాయము. ఇట్టి యుద్యోగులను నియమించి, వారిని నడిపెడి యధికారము ప్రజలకు సంక్రమింపవలెనని జాతీయవాదులు గోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనాధికారమునకు మూలాధారమగు కోశాధికారము ప్రజలకు సంక్రమింపవలెను. తెల్ల ఉద్యోగులను నియమించుటగాని, నల్లవారిని నియమించుటగాని, ప్రజల యిష్టముబట్టియుండును. అవసర ముదయించునేని, తెల్ల యుద్యోగులను సయితము వారు నియమింపవచ్చును. భారతదేశములో నుండెడి తెల్లవారుగాని నల్లవారు గాని హిందూదేశమును మాతృభూమిగ ప్రేమించువరకు ఉద్యోగము లే మితమువారికి ఏశాఖవారికి ప్రసాదింపబడెనని విచారించబూనరు. హిందూదేశపు సాభాగ్యమే, వారికి ప్రధానలక్ష్యముగ నుండును. మితవాదుల ఆశయము మాత్రము ఈ రీతిగ నుండుటలేదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి పూర్వము, భారతీయులకు ఉద్యోగములు చాలవరకు సంక్రమింపవలెనని, మితవాదులు గోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనపు ప్రధానబలము, ఉద్యోగములయందుండునని, వారు భావించుచున్నారు.

కాని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి రిటీవల ప్రసంగించుచు, స్వపరిపాలనమును పొందకముందు ప్రతి శాఖయందును భారతీయులు యూరపియను యుద్యోగుల స్థానము నాక్రమించుట యవసరమని సూచించియుండిరి. మితవాదుల కిట్టి యాశయ ముండుటచేతనే, ఇప్పటికిని పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు నాధారపడుచుకొని, భారతీయ యుద్యోగులసంఖ్యను విస్తరింపజేయవలయునని శాసనసభలందు గోరుచుండురు. ఇట్టి కోర్కె, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గోరెడి జాతీయవాదులకు హాస్యాస్పదముగ దోచినను, మితవాదుల కది ప్రధానలక్ష్యమగుచున్నది. నేషను పత్రిక హిందూదేశస్థితిని గూర్చి వ్రాయుచు, దానిని చక్కబఱచుట కిటీవల కొన్ని సూచనల గావించినది. ఇటుల జేయుటలో, ఈ పత్రిక మితవాదుల యభిప్రాయమునే ఆధారపరచుకొనినది. నేషనుపత్రిక దెలిపిన యీ క్రింది వాక్యములను గమనింపవచ్చును. “పరిష్కారమునుగూర్చి సంభేదము వసరము లేదు. అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు త్వరలో బ్రసాదించుటయే, సాధనము. హిందూస్వపరిపాలనమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహించునటుల త్వరితగతిన బలమగు యత్నముల గావించి హిందూదేశమును సంసిద్ధపరచుటయే, ఇప్పుడు జరుగవలసినవి. దీని యర్థమేమి? త్వరితముగ శిక్షణము మెసగి బ్రిటీషు సివిలుసర్వీసు వారి స్థానమున, ఇండియను సివిలుసర్వీసు వారిని జేర్పవలెను. బ్రిటీషు సైనికుల స్థానమునందు హిందవసైన్యమును క్రమక్రమముగ ప్రవేశపెట్టవలయును.

మాంటాగూ విధానమును త్వరితముగ కొనసాగించుటకును, ముందుగ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకును, అటుపిమ్మట భారతీయోద్యోగులను నియమించి నైస్వమునకు భారతీయోధికారులను నేర్పరుచుటకును, ఎంతకాలము బట్టునో మేము జెప్పజాలము. కాని మే మొక్కసంగతిని తెలిపెదము. ఈ విధానపు వివరములను ముందుగ తయారుజేయవలెను. అంతరముల నన్నిటిని తీర్చగ నిరూపింపవలెను. భారతీయుల యంగీకారముతో, కాలనిర్ణయము గావించవలెను. ఇంతమాత్రమయినను జేసిన గాని, శాంతముగను నెమ్మదిగను నభివృద్ధి జరుగనేరదు."

నేషను పత్రిక జరిపిన ఆదర్శము ప్రకారము, బ్రిటీషు ఉద్యోగుల స్థానమును భారతీయోద్యోగులక్రమింపవలెను. మితవాదులు సముతము ఇటులనే బలకుచున్నారు. లిట్టను ప్రభువుగారు మాత్రము ఇట్టియాదర్శము బనికీరాదనుచున్నారు. బ్రిటీషువారు ఈయాదర్శము నెన్నటికిని అంగీకరింపరనియు, ఇది సిద్ధింపకుండ వీలున్నంతవరకు పోరాడెదరనియు, అవసరమగుచో బ్రిటీషువారికిగల బలమునంతయు ఇట్టియనర్థము వాటిల్లకుండ నాటంకపరుచుటకు వినియోగించెదరనియు, లిట్టను ప్రభువు ధయపెట్టుచున్నాడు. రెండురకముల స్వరాజ్యములలో ఒకదానికొకటి విరుద్ధమట. ఒకటి నిర్మాణమునకును, పేరొకటి వినాశమునకును దారి జూపునని వారియుద్దేశము. మితవాదుల ఆశయమును సముతము ఆటంకపరుచుటకు లిట్టను ప్రభువువారు సంసిద్ధపడుచుండ, బ్రిటీషు ప్రముఖుల సహాయముచేగాని, పార్లమెంటుసభవారి తోడ్పాటు మూలమునగాని, భారతవర్షము స్వరాజ్య సిద్ధిని త్వరితముగ పొందుటకు అనకాశ మేమయిన గలదేమో నులభముగ గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్య విధానమును నిర్ణయింప నన్ను తెవ్వరు? లిట్టను ప్రభువుగారుగాని, వారు స్నేహితులుగాని గారు. భారతీయులకే ఇట్టి అధికారము గలదు. స్వయం నిర్ణయ సూత్రమున కేమైన నర్థమున్న నెడల, స్వరాజ్య విధానమును నిర్ణయించెడి అధికారమును భారతీయులకు విడువవలెను. అట్టి యధికారము భారతీయులకు గలదని, బ్రిటీషువారు గుర్తించువరకు, స్వరాజ్య విధానములను తయారుజేసి పార్లమెంటుసభవారికి బంపుట ప్రయోజనము లేని పనియగును. భారతదేశము ఇప్పుడు ఆత్మబలమును సంపాదించవలయును. ఆత్మవిశ్వాసము నలవరుచు కొనవలయును. పరాధీన భ్రమను పోగొట్టుకొనవలయును. భారతదేశమిట్టి శక్తిని సంపాదించుచో భారతీయుల స్వరాజ్యపు హక్కును ఎవరును నిరాకరింప బూనరు. కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము ననుష్ఠించుటమూలమున, భారతభూమికి స్వాతంత్ర్య సిద్ధిగలుగుననుటకు సందియము లేదు.

జెనోవాసమావేశము :

ఎత్తునకుపై ఎత్తు

జెనోవాసమావేశపు కార్యక్రమము వింతను పురిగొల్పుచున్నది. ఎందుల కీసమావేశము జరుగవలెనో ప్రపంచమున కంతకును సంబంధించిన నానారాష్ట్రములసభయు, వాషింగుటను సమావేశమును జరిగియుండెను. మిత్రమండలివారి సమావేశములు ప్రత్యేకముగ పలుమారులు జరిగియుండెను. ఇవిగాక యూరపునకు సంబంధించిన సభ ప్రత్యేకముగ నేల జరుగవలెను? ఈ సభయందు అమెరికా పాల్గొనుటలేదు. ఆస్త్రియ మహాశయుడు ఎడింబరోలో జెప్పినటుల, ఇదియంతయు నొక ప్రహసనమువలె గన్పట్టుచున్నది. వర్సెలెసునంధి

జరిగినప్పటికీ, పదిపదికొండు యూరపీయును సమావేశములు జరిగె ననియు, ఇవి యన్నియు ఫలవిరహితములయ్యె ననియు, ఆస్త్రియగారు తెలుపుచున్నారు. జెనోవాసమావేశమునందు వివాదమున కెడమిచ్చెడి ప్రధానవిషయము లనేకములు త్రోసి వేయబడినవి. ఇక జరుగుచున్నచర్చ దేనిని గూర్చి? రుష్యా వ్యవహారమును గూర్చి చిత్రమగు చర్చ జరుగుచున్నది. ఇంతకాలమునకు బాల్కన్ ద్వీపములకు మిత్రమండలి ప్రతినిధులును ముఖముఖుని కలసి కొని సంప్రతించిరి. నాగరికప్రపంచమున నొకభాగముగ బాటించరాదని చెలుపబడిన బాల్కన్ ద్వీపము రుష్యాదేశముతో నిపుడు వాణిజ్యపు ఏర్పాటులు జరుగుట కాలోచనలు జరుగుచున్నవి. కాల మెట్టి మార్పుల దెచ్చిపెట్టును! జెనోవాసమావేశమునకు చివరక, క్రాసిక, అనువారు రుష్యాప్రతినిధులుగ వెడలియుండిరి. వారు ఆర్థికవిషయములను గూర్చి అద్భుతముగ చర్చించి రనియు, లండను నిపుణుల సూచనలను చక్కగ విమర్శించి రనియు, రూబరు చెలుపుట జూడ, ఏదియో విశేషముండవలె నని యూహింపవచ్చును. యుద్ధమునకు పూర్వమును, యుద్ధసమయమునందును రుష్యాప్రభుత్వమువారు దీసికొనిన ఋణములను బాల్కన్ ద్వీపముల గుర్తింపవలయునని, లాయడు జార్జి ప్రభుత్వము పట్టుబట్టిరి. రుష్యను ప్రతినిధు లిందు 'కాడ్మోపాక' తమకు మిత్రమండలివారు బాకీపడి యున్నారనియు, తమ ఋణములు దీరిపోను మిత్రమండలివారే తమకు సామీప్యవలయుననియు, అయినను మిత్రమండలి వారికి కొన్ని సౌకర్యముల నిచ్చెదమనియు, రుష్యా ప్రతినిధి లిట్టివాణ్ణిగారు సూచించిరి. వ్యవహార మీ త్రోవద్రొక్కు నని మిత్రమండలివారు కలనయిన తలనకుండుటచే, వారికి విస్తయము జనించెను. మిత్రమండలివారు బాల్కన్ ద్వీపముల కీయవలసిన సొమ్ము ఏ విధమగునది? మిత్రమండలి వారి సహాయమున బాల్కన్ ద్వీపములపై గావించబడిన దండయాత్రలలో తమకు గలిగిన నష్టపరిహారమును మిత్రమండలివారియవలయునని రుష్యాప్రతినిధులు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టి బాధ్యతను తా మంగీకరింపమని లాయడు జార్జిగారు దృఢముగ చెలిపిరి. మిత్రమండలివారియనను, రుష్యా వెనుకటి ఋణములను వెంటనే చెల్లింపవలయు నని కోరుటలేదు. కాని, రుష్యా ఋణపడియున్నటుల గుర్తింపవలయునని మాత్రమే, వారు గోరుచున్నారు. రుష్యా ప్రతినిధులు గూడ, మిత్రమండలివారిటులనే తమకు ఋణపడియున్నటుల సంగీకరింపవలయు నని గోరుచున్నారు. ఎత్తుకు పైయెత్తు, మాటలకు తిరుగుమాటలతో జెనోవాసమావేశము కాలముగడుపుచున్నది. ఇందువలన, ప్రతినిధుల తొకక చాతుర్యమును, తార్కికనైపుణ్యమును వెల్లడియగునే గాని, యూరపు శాంతిరక్షణమునకును, ప్రహసాభాగ్యమునకును మార్గము గనుపించునా?

ఇంకను వచ్చుచున్నది

నాయకులను నిర్బంధించినవార్త లింకను నచ్చుచున్నది. హజరత్ మొహిసిగానిని రాజుజెనోవా నేరము క్రింద అరెస్టుజేసి, సబ్బరతిజనులుకు దీసికొనిబోయిరి. హజరత్ మొహిసిగాని మహాత్ముని ఆదేశమును అనుసరించి, ఆహింసా నైతానుష్ఠానము ననుష్ఠించుటకును, నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకును, ఇటీవల బాసచేసి యుండిరి. అయినను అధికారులు వారిని నిర్బంధించిరి. నాయకుల నిర్బంధమువలన, కిలా షా త్ యుద్ధమముగాని, స్వరాజ్యోద్యమముగాని, అహింసా పోపుటకు మార్గం త్వరితముగ నభివృద్ధి జెందుననుట అనుభవసిద్ధము.

స్త్రీలధర్మము

ఈ సమయమున,
నందు పాల్గొని కృషి సః
స్త్రీయ సభాంతమున వసంతి
ఈ హెచ్చరికను గారవించి,
ధర్మమును నిర్వహించి, మా
కొని, క్రిందనెదరు గాక!

విదేశ వార్త

జెనోవా సమావేశము

రష్యనుల మరతులు

మిత్రమండలి తిరస్కరించుట

ఏప్రిలు 16:—జెనోవా సమావేశము నంద

ప్రతినిధులు సంగ్రామమునకు పూర్వము గల ఋణము కరిగెదమనియు కాని మిత్రమండలివారు సోపయిట్లు ప్రతిపక్షగావించిన పోరాటమువలన రష్యనులకు చాలనష్టము ననియు ఆనష్టపరిహారములను మిత్రమండలివారి యుపలక్షింపని. గోరి. మిత్రమండలివారు రష్యకు వ్యతిరేకము నొసర్చిన కృత్యములవలన రష్యనులు తిరస్కరింపబడిన గోల్పోయి రనియు అందువలన సోపయిట్లులకు 50 మిలియన్ల బంగారు రూబిల్లు (నాణెములు) నష్టము వచ్చెననియు రష్యను ప్రతినిధులు చెలిపిరి. రష్యనులు గోరిన నష్టపరిహారములు, రష్యనులు తీర్చవలసిన ఋణముల మొత్తముకంటె చాల నధికముగ నున్నవి. ఇందువలన మిత్రమండలియే రష్యకు బాకీపడినది.

రష్యను మిత్రమండలి ఆర్థికాస్త్రజ్ఞులసమావేశమున లిట్టి వాపుగాను ప్రభుమున నీ మరతుల నుపహాసించెను.

మిత్రమండలి తిరస్కరించుట

మిత్రమండలిప్రతినిధులీ విషయము చర్చించు సందర్భమున లాయడు జార్జిగారి మరతులు ఆపరిమితములుగను ఆస్థాయముగను, అంగీకరించుటకు వీలులేకుండగ నుండెనని రష్యను ప్రతినిధులు చెలిపిరి. మిత్రమండలికి విశ్రాంతిని గల్పించుటకు రష్యనుండి ఇంతమార్పునవచ్చితరాయని రష్యను ప్రతినిధులను ఆననష్టప్రక్షించెను. మిత్రమండలివారికిందులో నెంతమాత్రమును బాధ్యతదనియును మిత్రమండలివారు తమ మరతుల నెంతమాత్రమును తగింప వీలులేదనియు రష్యను లనుకూలముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చినయెడల మిత్రమండలివారు రష్యను లీయవలసిన ఋణములను తీర్చుటకు కొంతకృత్యధి నిచ్చెదరనియు లాయడు జార్జి గారు చెలిపిరి. రష్యనులు ఆననుకూలముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చినయెడల నికమీద నీ సమావేశమునకు రష్యను వ్యవహారము లకును సంబంధముండదని లాయడు జార్జి గారు చెలిపిరి.

లాయడు జార్జి గారి ప్రసంగమునకు చివరనుగారు నిష్క్రమింపబడిరి. తమహక్కులను దొంగిలించు తమమరతులను మార్పుటకువీలులేదని పత్తుత్తరమిచ్చినచోత రష్యనుప్రతి నిధులు వెడలిపోయిరి. తరువాత మిత్రమండలిసభ్యులు ఈవిషయమై తమచర్చను సాగించుకొనిరి.

కేన్సరీక్రమములను అంగీకరింప విషయమున రష్యను లనిశ్చయమును చెలుపవలయునని మిత్రమండలివారు రష్యనుప్రతి నిధులను గోరెదరు. రష్యనుప్రతినిధులు తమ ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించుటకు గడువీయబడును.

ఏప్రిలు 16:—జెనోవా యందు రష్యను ప్రతినిధులు

ఆపరిమిత మగు కోర్కెల గోరుచుండినయియు సమాధానమునకు వీలులేకుండ ప్రత్యుత్తరముచుండి రనియు పరాను ప్రతినిధి చెలుపుచుండెను. జెనోవాయందు నిలిచియున్న దాటుటకు శక్యములేని ఆటంకములు సంభవించలేదనియు జెనోవా చర్చలవలన రష్యనులు కండ్లుదెరచి రనియు పరిస్థితు లాశానూచకములుగనే యున్నవనియు గూటరు విశేషముడు చెలుపుచున్నాడు.

మిత్రమండలివారు రష్యను ఋణములను వెంటనే గోరరనియు కొంతగడు వీయబడుననియు, ప్రస్తుతము రష్యను లాఘుణముల సంగీకరింపవలెననియు మిత్రమండలివారు గోరుచున్నారు.

ప్రత్యేకవ్యక్తుల సాక్షుల సందర్శమున రష్యనులు తిరిగి వానిభిదను నిచ్చివేయవలెననియు కాని యందులకు కొన్ని ఆటంకములుండు ననియు మిత్రమండలి వారు గమనించిరి.

జర్మనునష్టపరిహారములు

ఏప్రిలు 16:—నష్టపరిహార సంఘమువారిచే నియమింపబడినప్రకారము జర్మనీ 1,80,00,000 బంగారు మార్కులను నష్టపరిహారము మొత్తముక్రింద నిచ్చివేసెను.

సమస్య

నాకు ప్రత్యుత్తరము

ర వలేదిన అంగారా ప్రభుత్వ మును మిత్రమందలివారి కంపిన ందలివారు ప్రభుత్వ మిచ్చి. వెంటనే విడువ వలెననుట ఒకపరతుగ నేర్పాటు జేయటమను ను వెంటనే విడిచి వేయవలెనని ందలివారు తంగీకరింపజాలరు. సంతకమున 'ప్రభుత్వమువారు సంతకముల నన్నింటిని సంగీకరించినప్పుడు, గ్రీకులు అసహనమును మిత్రమందలివారు తేల్పాటుజేసినదియు నందు నందలి హై కమిషనర్లు చెలిపిరి. తాత్కాలిక గా అసహనమును విడుచుటకు గ్రీకులు సమ్మతించి వారు సమ్మతించినను నందువలన ప్రేమతోనికి ప్రేమ ప్రకటనలన నాటకములేదనియు, అందుచే పరస్పర ములు తిరిగి ప్రారంభమగుననియు లదు ఈ సూచనల కెదురుగా ఆశయములు నెరవేరును. అందుచే అంగారా ప్రభుత్వమువారు వీని సంగీకరింతురని యెంచుచున్నాము. మిత్ర ందలి సమావేశమునకు అంగారా ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధులను ంపవలెను. సమావేశము జరుగు ప్రదేశమును మిత్రమందలివారే నిర్ణయించుకొనెదరు.

యువరాజుపర్యటనము.

ఏప్రిల్ 15:-యువరాజుగారి రీతిమున టూరియోయందు రీతియగుతో గల రీతి ఇంటియలుగార్లు పటాలమును పరిక్షించిరి. యువరాజుగారిని జపాను ప్రభుత్వమువారు ఒకపటాలము నకు "జెనరలు"గ జేసిరి. యువరాజుగారు జపాను సేనానాయకుని ముద్రలను ధరించియుండిరి. తరువాత తూర్పు పశ్చిమ జపాను లందలి మల్లయుద్ధప్రదేశాలను తమ కాలమును ప్రదర్శించిరి. తరు వాత బ్రిటిషురాజ్యపార కార్యాలయమువద్ద యువరాజుగారికి విందు గావింపబడెను.

ఇంపీరియల్ హోటలులలో గులబుతు

టూరియో ఏప్రిల్ 16:-యువరాజుగారి పరివారము నందు కొందరు వ్యక్తులును, రిజిస్ట్రేషన్ నాయకులచే చాలయంద్యో గులును మొత్తము 170 మంది నికరించుచున్న ఇంపీరియల్ హోటలు (టూరియో) తగులబడి పోయెను. ఇదిగఱకు గ్రీకు ఖియాతారిగ నన్న మిల్లియన్ గారిందువలన మరణించిరి. మధ్యాహ్నము 3, 4 గంటల మధ్య నిప్పునుగొనెను. ఈ సమ యమున యువరాజుగారు జపాను సార్వభౌమ దంపతులచే గావింపబడిన కొనుగును పట్టానునుండిరి. ఈవిధమున 6000 మంది అతిథులతో నుండిరి. హోటలునందు గలవారి కన్నులు చాలవరకు తగులబడిపోయెను. యువరాజుగారు వారికి తమ సానుభూతిని తెలిపిరి.

ఆర్మీనియనులు గ్రుడ్డివారగుట

మార్చి 26:-అల్లెగొండయోనోపియనుండి ఇట్లు ప్రక టించబడినది.-అమెరికను వైద్యశాస్త్రజ్ఞుడు డాక్టరు ఉల్స్ గారు సమీపప్రాంత్య రిలీఫు సంఘమునందు వైద్యశాఖాధికారిగ పని జేయుచుండిరి వీరు ఇటీవల పరిశోధనగావించి బ్రెకోమావ్యాధి వలన ఆర్మీనియన్ జాతియంతయును కొలదికాలములో గ్రుడ్డి వారగుదనని ప్రకటించిరి. డాక్టరు ఉల్స్ గారు గత నెలయందు 38000 మంది ఆర్మీనియను శిశువులను పరీక్షింపగా నందు 27000 మంది కీ వ్యాధి వ్యాపించియుండెను. కాకను ప్రాంత మున నన్ని ప్రదేశములందును ఈవ్యాధి అధికముగ వ్యాపించి యుండెను. ఇదిగఱకు తరతరములనుండిగూడ నీవ్యాధిగలదుగాని ప్రస్తుతము మనుష్యుల కరీర వ్యాధి తగుటచే నీవ్యాధి అధిక మాయెను.

సైనికనియమము.

ఏప్రిల్ 16:- వైద్యమును తగ్గించివేయువలె ననియు 10 వార్షికులవరకు ఏదేవును మరయొక వేళముతో యుద్ధ మొనర్చునూడదనియు లాయడు బర్లిగారు ప్రతేజపెట్టినపు ఒడంబడికను లాయడు బర్లిగారు పూర్తిగావించిరిని తెలియు చున్నది. జెనోవానందు సమావేశమైన రాష్ట్రములన్నియు ందు పాల్గొనునని యెంచుచున్నారు.

విరిషు సమస్య

ప్రజాస్వామ్యసైనికుల చర్యలు

ఏప్రిల్ 15:-ప్రజాస్వామ్య సైనికులు డల్లినునందు వ్యాయస్థానములను పట్టుకొనుట తాత్కాలిక ప్రభుత్వమునకు చాల అపాయకము. ఎట్టి ప్రభుత్వముగాని ఇట్టి కార్యముల సహించియుండ జాలదు. ఒక వైపున డివెలరాగారు సమాధానముకొరకు ప్రయత్నించుచుండగా మరొక వైపున ప్రజా స్వామ్యవాదు లిట్టిచర్యల గావించు చుండిరి. ఇందువలన డివెలరాగారికి ప్రజాస్వామ్యవైద్యమువై నున్నపట్టు తగ్గ నని యాశీయుడు చున్నది.

డల్లినునందు తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములను బ్రిటి షు పటాలములను పారదోలనుండి యెచ్చటనును దలచుటలేదు. జెనరలు బెల్లిగ్రాపు అగ్గినుమెదలగు ప్రభుత్వధృవములు బాగ్ర త్రగా కాపాడబడుచుండెను.

డివెలరాగారి హెచ్చరిక

ఏప్రిల్ 16:-ఈస్టరుపండుగ సందర్భమున డివెలరాగారు తమ పత్రికమువారికి గావించిన హెచ్చరికవలన డల్లినునందు ఇగపత్రికము లందును పట్టుటల హెచ్చెను. డివెలరాగారు విరిషుయవతులను యవతులను ప్రోత్సహించుచు, సమ్యక్సాను చూపుచేరమార ములోనికి వచ్చెననియును పట్టుటలతో నుండవలెననియు హెచ్చ రించిరి. "ముందుకు జనుడు దేశము మీరు వశపరుచుకొనవలెనన్న వశమగుటకు అయిదలండు కిద్దముగ నున్నది. వశపరుచుకొనుడు" అని వారు తమ హెచ్చరికయందు జెలిపిరి.

ప్రజాస్వామ్యవాదుల చర్యలు

ఏప్రిల్ 17:-డల్లినునందు ప్రధాన జెయిలుఖానా లగు హంటుబాయి, కిలోమెన్ హములకడ్డ ప్రజాస్వామ్య సైనికు లును తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సైనికులను పరస్పరము తుపాకుల ప్రేల్చి కొనిరి. కొంతసేపైన తరువాత ప్రజాస్వామ్యసైనికులు నెడలిపోయిరి.

జెయిల్లు వశపరచుకొనబడుట

ప్రజాస్వామ్యవాదులు కిలోమెన్ హము జెయిలును వశ పరుచుకొనిరి. అచ్చట నున్న తాత్కాలిక ప్రభుత్వసైనికులు నిస్స హాయముగ నొప్పించిరి. కొల్లిన్సు గారును వారి యుద్ధాంగ మంత్రియు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారి విభక్తమును గమనించుచునే యుండిరి. డల్లినునందలి వ్యాయస్థానములను ప్రజా స్వామ్యవాదులు వశపరుచుకొనుటచే వ్యాయస్థాన యొక్క కా ర్య నిర్వహణ మునుకు చాల ఇబ్బందిగ నున్నది. ప్ర జా స్వామ్య పటాలములకన్న తాత్కాలిక ప్రభుత్వము పటాల ములకే అధికమగు నాయుధసామగ్రి గలదు. కొల్లిన్సు గారును మరికొందరును వీధి వెం.డి జనుమండగా కొల్లిన్సు గారివై చాల తుపాకీగుండ్లు పారచేయబడెను. కొల్లిన్సు గారును వారి పత్రికమువారును హంతకులను వెంబడించి ఒకనిని పట్టుకొనిరి.

గ్రీఫిత్తుగారి ఉపన్యాసము

తాత్కాలిక ప్రభుత్వాధ్యక్షుడు డగు గ్రీఫిత్తుగారు, ప్రజా స్వామ్యపటాలముల అజ్ఞత వ్యతిరేకముగ స్టీగోయం దుపన్యసించిరి. సాయుధ సైనికులచేతను సాయుధ మోటారుశక్తులముల తోడను పరివృత్తుడై గ్రీఫిత్తుగారు స్టీగోయందు సభలో నుపన్య సించెను. అల్లరు లేమియును జరుగలేదు. ఈ యుదయమున ప్రజాస్వామ్యవాదులలో కొందరును తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పత్రికమువారికి కొందరును వీధిలో పోరాటము జరిగెను. ప్రజా స్వామ్యవాదులం దొకరు మరణించెను. మరియొకరికి గాయ ములు తగిలెను.

వై నా విషమస్థితి

అంతః కలహములు

ఏప్రిల్ 16:- డెయిలీ మెయిలు విలేఖకు డిటుల దెలుపుచున్నాడు:- వై నాయం దిశభక్తుముల వాయకులగు ఛాంగుటోలను, వువైపు గార్లు వైద్యసమేతముగ పెకింగువైకి తెడలుతుండిరి. ఛాంగుటోలను గారు తమ వైద్యములను ఛిఫివద్ద నెక్సరగ జేర్చుచుండిరి. వీరు తమ వైద్యములను రహస్యముగా ఛాంగుటోలమీదుగా పెకింగునకు పంపుచుండిరి. వువైపుగారు త్వరితముగ పెకింగు వైపునకు వచ్చుచుండిరి.

మధ్యవర్తి లిరుపత్తులవారికిని సమాధానము కదుర్చుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి.

రాష్ట్రీయ రాజధాని యగు పోటింగుపు పట్టణమంతయు భయముచే నల్లకల్లోలముననున్నది. అధికారులు తమభార్యల్ల లను పంపివేయుచున్నారు.

వంగరాష్ట్రీయ మహాసభ

నిశ్చయముగు నాహ్వానము

సెను గుప్తగారికి నోటీసు నిచ్చుట

చిట్టగాంగు, ఏప్రిల్ 15:-రాష్ట్రీయ మహాసభకు లాహూర్లో 18 వ తేదీ యుదయము 9 గంటలకు అధ్యక్షు. రాలును మరి నాలుగువందలమందికి వైగా ప్రతినిధులును కల. కత్తానుండి చిట్టగాంగుకు పయనమైరి. బాతీయవారమునందు. చివరదిన మైనందున ప్రేక్షకు లప్పటికే అనేకులు మూగియుం. డిరి. సమాధిపుగారి యనుకూలముగ నుండినందున ఓడ సరియైన. కాలమునకు చేరెను. అందరును నుర్రుకీరముగ చిట్టగాంగు. చేరిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డగు సేను గుప్తగారు వలం. య రుల నేకులతోగూడ అధ్యక్షురారికి స్వాగత మొసంగుటకు. ఓడచేరు వద్దకు వచ్చిరి. అధ్యక్షురారి మాట్లాడుచు. కిరు ప్రక్కల నిలువ బడిన వారలు మాత్ర మైనను చప్పడు చేయక నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. చిట్టగాంగు ప్రాస్త. వ్యూహ చక్రని శిక్షణ మలవడజేసికొనినవారని యిందువలన తెల్లమయ్యెను.

14 వ తేదీయుదయము సేనుగుప్తగారి కీర్తింది నోటీసీ. ను. బడెను.

జె ఎం. సేను గుప్తగారికిగాని లేక ఆహ్వానసంఘ కార్య. దర్శికిగాని యిచ్చేది:-

అయ్యా, లాహూర్లోని నిశ్చటికి వచ్చిన ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును చప్పడులుగొట్టి బండేపాకరతుని యుంచి విశేష ము గడలిడ చేయుచుండిరి. సేనుజింటిని వారు స్పృహద గూడ అలాగే చేయుదురని సేనుజెప్పెదను. పట్టికుప్పలలో చప్పడు. కొట్టకుండులాగున మీరుచే యు వల నీ నట్లు, వై యధి. కారుల యుత్తరువుల ననుసరించి మిమ్ము కొరుచున్నాను.

ఇట్లు,
(సం) బెనిమాధవ చౌదరి

కొత్వాలి పి. ఎస్. ఉక్కోగి.

నో టీ సు

నిరాకరణావలంబులు, సమ్మెకట్టు కట్టినవారు, ఇతరులు సభలు జేసి, యుక్తనములు జరిపి గడలిడల జేయుదురని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించినందునను, ఈ క్రింద నుదాహరింపబడిన వారు అట్టి యుక్తనములను సభలను జరుప నున్నట్లు సేనెంచు చున్నందునను, అట్టి యుక్తనములను గాని సభలనుగాని జరుపుటకు పూర్వము లెసన్నుకై నా కట్టి నిష్కల్పింపవలెనని యిందు మూలమున తెలియజేయుచున్నాడు.

(సం) డబ్ల్యు. హెచ్. కార్మిషు.

16-6-1921. పోలిసు నూపరింటెండెంటు, చిట్టగాంగు.

చిట్టగాంగులో వైయత్త వంకన ఆమలతోనన్నట్లు తెలియుచున్నది ఓడ యింకను నీటియందుండనే, యానోటీసు అధికారులచే సేనుగుప్తగారి కొసగబడెను. ఇందలి యుచితజ్ఞత బోధపడినదిగాదు:- ఆ. బ. కృతక.

చాత్రాద శ్రీవైష్ణవ ద్వితీయ కాన్ఫరెన్సు:-

ఈ సంవత్సరము శ్రీ పైరుంబూమూలో జలపతి బాత్తి గా లేకతోయినందుచేతను చుట్టుప్రక్క గాయములలో విహించి యు, స్ఫోటకమును అంతురించియుండుటచేతను, భాష్యకారుల బ్రహ్మోన్మత కాలమపుడు విహావివలన అపాయము కలుగునను భయము కలిగియుండుటచేతను, పొదుజనమునకు విపత్తు రాకుం డ అపుటకును 1921 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 16 వ తేదీని జరిగిన కాన్ఫరెన్సుయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారి అత్యవసరమైన స్పెషల్ మీటింగులో ఈ సంగతిను ఏప్రిల్ నెల 29, 30 వ తేదీలలో జరుగవలసిన కాన్ఫరెన్సు సభలను శ్రీ పైరుంబూమూలో చేయక చెన్నపురిలో జూన్ నెల 10, 11 వ తేదీలలో జరుపవల సినదని తీర్మానింపబడినది. ఈ సమాచారము అందఱు గ్రహించి కాన్ఫరెన్సు జయప్రదముగా నెలవేలంట్లు ఆధిక సంఖ్యకలు గ చెన్నపురికి హాజరుకావలసినదని ఆహ్వానసంఘసభ్యులు ఎడ రుచూచుచున్నారు.

బహుమతి వ్యాసములు కాన్ఫరెన్సు కార్యస్థానమునకు 1922 వ సం॥ మే నెల 10వ తేదీలోగా హాజరుపరచుటకు ఆవ కాతమియబడినది గాన ఈ సమయమున కృధావేషింకన వ్యా సములు వ్రాసి ఆ తేదీలోపున వంపరచ్చునని ఆదేశము తెలు పడమైనది.

యం. క్యూగారి క్రొత్తచిత్త

తనకుతాను ఉపదేశము జేసికొనుమార్గము

అందను 'అబ్బర్యు' పత్రికపూర్వము విలేఖకుడు యం. క్యూగారి మిల్లీగారిగా చేసిన పనినిగూర్చియు మార్గముల గూర్చియు యిట్లు వ్రాసెను:-

"గోజుకు గోజు నేను అన్నివిధములను బాగుపడుచున్నాను." అను వాక్యమును మనము చేయుటయే క్యూగారి సిద్ధాంతమునందలి సారాంశము. ఆయన నా స్వీ లో నున్న మానసిక శాస్త్రవిచారక సంఘమునకు వాయుకుడు. ఆయన శ్రీమంత్రి తదవ లండనుకు వెళ్లెను చెప్పిన సంగతులు అందఱుకునునచ్చెను. జ్ఞానముతో తనకుదాను ఉపదేశము చేసికొనుటయే ఆయన దెబ్బ సిద్ధాంతమార్గము. ఆ మార్గము కొలది వత్సరముల నుండియు ప్రపంచములో విస్తరించెను. ఈ మార్గమును నడుపు నూత్రము, వైద్యమునకు సంబంధించినట్టియు, మతమునకు సంబంధించినట్టియు భావము లందుగలదు. మనము 'ఇచ్చా' క్రిందగాక 'సంకల్ప' క్రిందగాక జేయుట ముఖ్యమైనట్లుక మని క్యూగారు చెప్పుచున్నారు.

అందఱుకు చెంతవసారి బహులదేరునాడు ఆయన అభిప్రాయములను, అనుభవములను, అభ్యుత్థాపత్రికా పాఠకులలో అతడు వారు దెల్పెను. ఆయన (లిస్సెన్) కును తెలిసిన వాకును వెల్లితినని చెప్పెను. ప్రాంతి యింగ్లీషు వార్తాపత్రికలు ఆయన అభిప్రాయముల బాగుగ గ్రహింపక వానినిగూర్చి యసంపూర్తిగ దెల్పుచుండిరి. తాను జెప్పి సిద్ధాంతములు మిగుల స్వల్పము లైనవియు చిక్కు లేమియు లేదనియు ఆయన చెప్పుచున్నాడు. కొన్ని పేజీలలో దానివంతకు వ్రాసితి ననిగూడ జెప్పెను. మార్చి 1907లో నుండి ప్రచురించు యాయద్యము వ్యాపించుచున్నది.

ఆయన పోటీగ నుండును. కాని దృఢకాయుడు. ముఖమున నెప్పుడును మందహాసముండును. మాత్యుగారు చెప్పినదంతయు నాచరింపజేయును. అన్ని విధములను తాను బాగుపడుచున్నానను నమ్మకము గల్గినవాడై, శాంతియు, సౌఖ్యమును, మనోనిర్మలత్వమును గల్గియున్నాడు. నాన్నిలోను యితరచోట్లను సహాయముతో అతడుగాని సేర్పకొనుటకుగాని వచ్చువారలచే వారలకు నమ్మకము గల్గుటకు కొంత అధికారమును గల్గియుండును.

ఈ స్వీ యో పదేశము యొక్క ఆమోళుమైన క్రిక్తి యింతింతి న రాదని మాత్యుగారు తమ సిద్ధాంతమును విశదపరచుచుదెల్పిరి. "దానివలన కీడును మేలును గూడగలదు. మనలో జ్ఞానము, అజ్ఞానము అనువి రెండు గలవు. మనము జేయుచున్న చాలవఱకు అజ్ఞానమువలననే యని యనుటకు నిదర్శనములు చాలగలవు. అజ్ఞానముచే ఫలని అవయము చేడుగా పనిజేయు ననుకొన్నచో అట్లే చేడుగుగపనిజేయును. సంకల్ప క్రిక్తి యిచ్చా క్రిక్తి నెప్పుడును యెక్కువైనది. అసంకల్ప క్రిక్తిని మనము జ్ఞానముచే నడుపవలయును. ఇచ్చాసంకల్పములు వ్యతిరేకముగ నుండెనేని సంకల్పమే యెప్పటికిని విజయముచును."

"నేలమీద ఒకసన్ననిల్ల చెక్కవైని అందరును నడుచుటయు. ఆ చెక్కను కొంచెము యెత్తుగా పెట్టినపుడు, యెవడైనను తాను దానిమీదుగ నడువలే ననుకొన్నచో నడువనే తడు ఈ చిన్ని విషయమునుబట్టి 'నేనుచేసెదను' అనుదానికంటె 'నేను చేయగలను' అనుదానియొక్క అధిక్యము లేటపడగలదు.

ఇట్టి సాధారణవిషయముల దృష్టాంతములుగ నైకొని మాత్యుగారు నమ్మకముయొక్క ప్రాముఖ్యతను ప్రదర్శించుచు ఈనమ్మకము ఉపదేశమువలన గల్గునని ఆయన నిస్సంశయముగ జెప్పును. ఈ ఉపదేశము తెలియకుండ నేపనులైన జేయు మనకు నందు ప్రవేశించును.

'ఏదైన నొక భావ పోవుటకు అదిపోవుచున్నదని భావించుట యవగత్యమని ఆయన చెప్పును. బాధ పొందుటకు, తాను బాధ పడుచున్నానని యనుకొనినాటును. ఒకడు తానునుఖముగానో, ముఖముగానో యున్నా ననుకొనును. తనకు దానుపదేశము జేసికొనుటలో యిచ్చా క్రిక్తి సుపయోగించుట తప్ప, అని మాత్యుగారు చెప్పుచున్నారు. ఏలనగా, తాను కేవలము అని తనకుదాను చెప్పుకొనునట్లు, సంకల్పము, నీవు చేస్తావుగాని, అది సాధ్య పడదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చును. అసమయమున నాకు తెలియని సమయములో గల్గిన నమ్మకమునకు కర్మచరేక మైనదానినిమాత్రము గ్రహించును. సంకల్పమును కర్మచరేక మైనదానిని మాత్యుగారు జెప్పు సిద్ధాంతముతో ముఖ్యమైన విషయము.

మాత్యుగారి ముఖ్యమార్గములను వారు తెప్పిన మాటలలోనే దెల్పెదను. 'మనమనస్సులో' గల్గిన ప్రతిభావమును మనకు నిజముగ నుడి, అదియే కాగ్యవిషయమగు మారును. జబ్బుతో నున్నవానిని జబ్బుగా లేనని నమ్మునటుల జేసివేచి, అప్పుడు వ్యాధి అపురూప మగును. దొంగిలించడను నమ్మకము కలగజేసినచో ఆయన దొంగిలించడు.

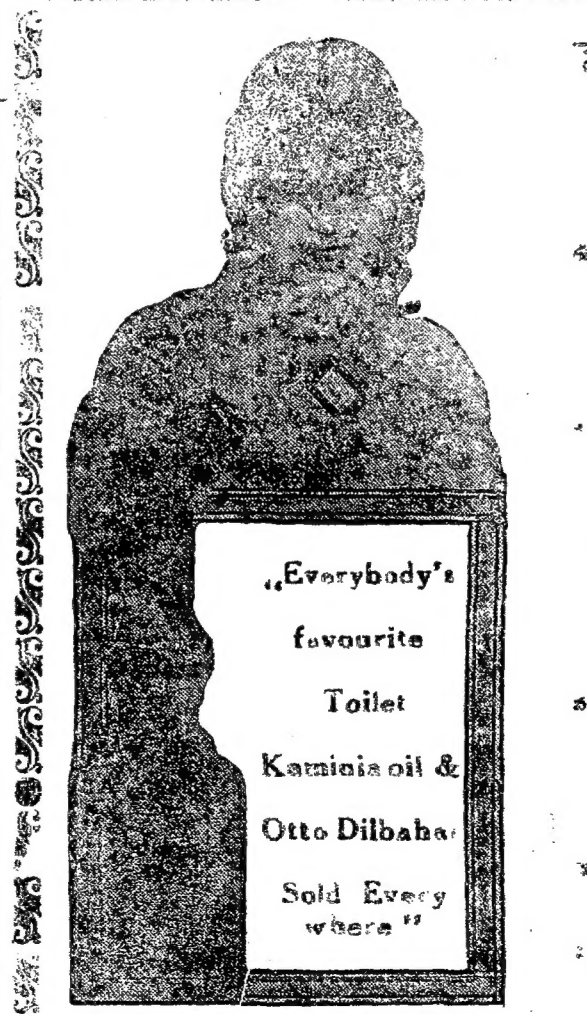
ఆయన యందు తనయనుచరులకు నమ్మకము గలుగునటుల కొన్ని ప్రయోగముల జేసిమాపును. చాలని నిత్యముగ నిలువబడుచున్న విదప వారు వెనుకకు పడుచున్నా నిత్యమునకు ఈమాట తెరలైన తొబడిచేని వారాయన చేతులలో బడుదుడు. ఇటువంటివి మొదటజేసి విదప రోగములను రోగములేదని నమ్మునటుల జేయువనుల జేయును. ఈవిషయమును గూర్చి యిచ్చుడు చెప్పుటలేదు. ఇతరులు జేయు సుపదేశముగాక తనకుదానుపదేశముజేసికొని నమ్మకము గల్గియుండుటయే ముఖ్యముగ పనిజేయును.

చిత్రిముగ నెట్లో చిత్రి లెన్నియో చేయుచుండినది. "మనలో లెక్కలేని క్రిక్తిగలు. దానిని మనకు దెలియకుండ యిచ్చమువచ్చుటకు పనిజేయుచిచ్చివో తరుయగ నపాయము సంభవించును. అటులగాక మనము దానిని తెలిపిగల్గి జ్ఞానముతో సుపయోగించుకొంటేమేని మంచి నిగ్రహము గల్గును. కారీక మానసిక వ్యాధు లేమియునుండవు. ఎట్టిపరిస్థితులలోనైనను సుఖముగ నుండుము" అని మాత్యుగారు ప్రభువముగ జెప్పుచున్నాడు. (యస్. హెచ్.)

మరియొక యుపన్యాసము

అందఱులో మరియొక యుపన్యాస మిచ్చుచు మాత్యుగారు మఱి తనకుతాను పదేశముజేసికొని విధముగ గూర్చియే జెప్పిరి. ఉపన్యాసము చుట్టరు, సంకల్ప క్రిక్తి యిచ్చా క్రిక్తి ను సరిగ్గా నెదర్చుచు జూపుటకు ఆయన శక్తుల కొందరను బలని రెండు చేతులను కలుపు పరీక్షను జూపెను. రెండుచేతులను కలిపి, మాత్యుగారు వానిని తీయలేని చెప్పుగా వదల్చుకొనలేక పోయిరి. చేతులు విడియగలనని చెప్పుకొని విడిపోయెను. గ్రుడ్డికాదు చెవిటికాదు, పక్షవాతము మున్నగు గొప్పవ్యాధులను కుదుర్చుట వలన ఆయన చురంత ప్రసిద్ధి గాంచెను.

అందుచేతనే ఆయన ప్రసిద్ధి గాంచెను.

మీకు నుకూల ప్రయోజనము, లేక అత్యంత కామలసేవలకు "టోనిక్ బహు" కు వ్రాయును. ఇది రి-స్ట్రుక్చరైజింగ్. అక్కర్చుకొనెన గుణముగలది. 1/2 డ్రామ్స్ బుడ్డి 1-కి ధర 2-0-0 1 డ్రామ్స్ " " 0-12-0 1/2 డ్రామ్స్ " " 0-8-0 కొన్ని యిక్కడ లేటి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి రుచివారమైన వాగున చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

ఉపన్యాసప్రారంభమున ఆయన ఒక హెచ్చరిక జేసెను 'స్వయముగ నమ్మకము గల్గియుండుట' మంచికాని చెడువునకు గాని బలవత్సాధనమే. దానినిగ్రహింపకపోయినగాని, తప్పువిధముగ సుపయోగించినగాని నాశనముగల్గును అయితే సరిగ్గా సుపయోగించినచో అద్భుతచిత్రిములు జరుగెను. మనములో నుదయించిభావములు చెడువైనను మంచివైనను సాధ్యమైన విషయములలో నిజములగుటయే యాసిద్ధాంతము. ఈసిద్ధాంతములన భేదించిన అవయవము మరల వచ్చునటులజేయుట సాధ్యముగాదు.

సంకల్పమును, సగము తెలివియు, ఇచ్చుకన్న బలమైన నవ ఆయన మూడు ఉపాదేశములను జెప్పెను.

1. నిద్రపట్టనపుడు, నిద్రరావలెనని ప్రయత్నములజేయుట కలన మరింత నిద్రపట్టకుండును.

2. బాగా తెలిసిన ఒక పేరు జ్ఞాపకములేక మామూలు వలె జ్ఞప్తికాకుండ యెప్పుడో మాట్లాడునపుడు చుట్టరు ఆత్మర్యముగ నుగ్రరణకు వచ్చును.

3. ఒక పిల్లవాడు పెద్దగ నత్తయిచున్నపుడు ఆపుకొనవలెనని యిచ్చా క్రిక్తితో ప్రయత్నించినచో అత్యుకొనబాటు. వనన చురంత యెక్కువగును.

నిద్రలేకపోవుటను, పడుకొనబోవునపుడు నిద్రపోవద్దను భావముతో పోవుటలకు, నిద్రను, నిద్రపోవలెనని పడుకొనబోవు భావముగను మాత్యుగారు వివరించిరి.

మాత్యుగారు చెప్పినదానివలన వైద్యులు విమర్శించుటకు తీరుగలదు. వైద్యులు మందు యిచ్చుటను తామాజేపించమని ఆయన చెప్పెను. రోగులు ఆమందువలన తరుకు మంచి గలుగునని నమ్మునంత కాలము, వారు మందు నీయవచ్చునని ఆయన చెప్పెను.

బ్రిటిషు ఋణము

యుద్ధ సమయమున బ్రిటిషువారు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి 123000000 డాలర్ల ఋణమును వైకొనిరి. ఈ ఋణమునందు రెండవ వాయిదా మొత్తము 20008000 డాలర్లను సంయుక్తరాష్ట్రములవారికిచ్చిరి.

అందుచేతనే ఆయన ప్రసిద్ధి గాంచెను.

వెంట్రుకలే అందము.

కాలినోకుండ, బాగర

వెంట్రుకలు చుట్టరుతో ఉబ్బి వాగుననే స్థిరపడును. ఉబ్బివచ్చుట మొదలు పెట్టెనుమొదల వెంట్రుకలు పొడవువును అంతవరకు వానియగుదు.

నేడే కామినీయూ నూ నెను

మాడుట మొదలు పెట్టుదు. ఇది రిజర్వరు చేయబడినది. వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నను, రోగ మంద్య మున్నను, యిది దివ్యమధము. వెంట్రుకలు చిట్టట గాని, గరుకు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టువలె నుండి మెరయుచుండును. ఈ గోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము. వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుదు. కామినీయూ తిలమా వి నెన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును. ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. సి. బార్బెట ప్రత్యేకము. ఇన్నిచోట్లలోను ఈ ప్రొద్ది తెలుపుచిన ప్రకారము ప్రయోగించుచున్నది.

ఇది మందు లక్ష్యాభి రిందరికొద్దమున్న, నరకు లక్ష్యు వారిదను నూడ దొరకును, తేటకు, సోలు యేకెట్లు:-

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికలు కంపెనీ, 155 జమ్నామకీరు, బొంబాయి (125)

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 18-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అర్ధరాత్రులో 24 గంటలలో	అర్ధరాత్రులో 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1 తేదీ నుండి వాతావరణము
విజ్ఞాపనా సా. బి.	90.0	78.5	...	0.89	...
హైద్రాబాద్	88.4	76.5	0.56	1.18	0.87
సిద్ధపూర్	...	...	...	...	...
దేవంపేట	88.5	81.0	...	0	0.07
పొన్నూరు	88.7	80.7	...	0.08	0.56
గోపాలపురి	90.3	78.0	...	0	0.40
కొంభాళి	96.2	83.8	...	0.12	0.61
విశాఖపట్నము	92.5	86.8	...	0	0.39
కాకినాడ	97.6	78.2	...	0	0.25
మచిలీపట్నము	93.8	77.7	...	0	0.30
గుంటూరు	100.4	78.4	...	0	0.31
నెల్లూరు	97.4	78.2	...	0	0.19
మద్రాసు	92.2	78.7	...	0	0.32
కడపూరు	91.3	78.3	...	0	0.38
నాగపట్నము	88.8	79.9	...	1.62	0.34
పాంబూర్	89.8	79.1	...	0.98	1.27
ట్రెంకోమరీ	90.4	74.3	0.85	2.19	...
కొల్లూరు	87.7	74.1	2.81	6.79	5.21
తిరువేంగళము	84.2	75.6	0.10	2.52	2.15
కొచ్చిన్	90.7	77.1	0.15	2.34	2.50
కాలికట్టు	88.8	80.5	...	0.31	1.48
మంగళూరు	92.4	82.8	...	0.56	0.60
మేరకూర	79.8	66.2	...	0	1.23
కారవూర	92.9	82.4	...	0	0.16
రత్నగిరి	90.9	81.1	...	0.02	...
బొంబాయి	91.6	80.6	...	0	0
హైద్రాబాద్	102.1	76.7	...	0.26	0.65
రైచూరు	100.8	79.1	...	0.54	0.47
అనంతపురము	101.3	78.0	...	0	0.19
బళ్లారి	100.6	78.5	...	0	0.42
కర్నూలు	103.2	78.3	...	0	0.33
కడప	104.4	81.0	...	0	0.18
హన్మంతపేట	90.0	69.4	...	0	1.02
బెంగళూరు	92.3	71.2	...	0	0.64
కొడయకలూర్	68.4	58.2	0.10	1.16	2.57
ఉడకమండలం	74.3	52.7	...	0.05	1.19
కోయంబతూరు	97.4	76.3	...	0	0.82
యేలూరు	97.4	77.0	...	0	0.40
నెలము	99.3	78.4	...	0.10	0.90
తిరుచనాపల్లి	99.5	78.0	...	0.16	0.44
పరమక్కోటె	96.2	78.2	...	0.28	1.10
మధుర	95.7	77.4	...	0.06	1.09
తిన్నిల్వేల్	...	...	...	3.84	1.56

సర్కారులు:—కొన్ని ప్రదేశములందు మబ్బులు దట్టముగ గలవు. అర్ధరాత్రులకు వడిమియందు మార్పులు లేవు.
దక్కను:—మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధరాత్రుల అధికము. కొన్ని ప్రదేశములందు వడిమి తగ్గెను.
కర్ణాటకము:—మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధరాత్రులకు వడిమియందు మార్పులు లేవు.
నెల్లూరు:—మబ్బు లాక మాదిరిగ గలవు. అర్ధరాత్రులకు వడిమియందు మార్పులు లేవు.
దక్షిణము:—మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధరాత్రుల అధికము. వడిమియందు మార్పులు లేవు.
దక్కను:—మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధరాత్రుల అధికము. వడిమి తగ్గెను. కొన్ని తిరువేంగళములందు ఉరుములు కున్నవని గలదు. కొన్నిచోటను 5 నెలలు తిరువేంగళమునందు 10 నెలలు కున్నవని గలదు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

4-వ పరిశ్రమలశాఖల మహాసభ

కలకత్తాలో సమావేశ మగుట

గౌ. సి. ఎ. ఇన్నుగారి అధ్యక్షతకొనవ్యాసము
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 17:— భారతదేశపు పరిశ్రమభివృద్ధికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన విషయములను గురించి చర్చించుటకు 4-వ పరిశ్రమలశాఖల మహాసభ నేటి ఉదయము భారతప్రభుత్వపు వాణిజ్యాంగ సభ్యుడు గౌ. సి. ఎ. ఇన్నుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. పరిశ్రమశాఖల కధికారులుగా నున్న రాష్ట్రీయపు మంత్రులందఱును, ఇతర అధికారులు కొందఱును సభకు హాజరయ్యిరి.

గౌ. సి. ఎ. ఇన్నుగారు

సభాధ్యక్షత వహించిన పిమ్మట ఇట్లు చెప్పిరి: “సాంకేతిక అంగ పరిశ్రమల సంత ఈ వత్సరము లండనునగరములో జరుగును. ఏర్పాట్లన్నియు 1921 వ సంవత్సరమునకంటె బాగుగ నున్నట్లు ఇండియా ప్రేషు కమిషను భారత ప్రభుత్వమునకు వ్రాసెను. పంజాబు, సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వముల వారు తమ వస్తుప్రదర్శనమునకు చేసిన ఏర్పాట్లను చాడ్విక్ గారు మెచ్చిరి. భారతదేశమునందచ్చటి ప్రదర్శనములో బాల్బానుటకు ఇప్పుడు రాష్ట్రముల తరపున అచ్చట పని చేయుటకు ఒక ప్రవీణుడగు శాస్త్రజ్ఞుని నియమించవలెనని మొట్టమొదట ఉద్దేశించితిమి. పంజాబు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, బాంబాయి, బర్మా తప్ప మిగిలిన రాష్ట్రము లెవ్వయు నచ్చటిసంతగా బాల్బానుటకు ఇప్పుడలేదు. భారతదేశమున కంతటికి ఒక శాస్త్రజ్ఞుని నియమించుట అవసరమయ్యెను.

రాక్షసిబాగు

చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు రాక్షసిబాగునట్లు కొంచెము దుర్లభముగ నుండును. రాక్షసిబాగును అన్ని కంటె నీలకు సంబంధించిన అధికారితోగూడ చేరి పనిచేయుటకు ఒక ప్రవీణుని నియమించవలెనని గతవత్సరము తీర్మానింపబడినది. ఇట్లుచేయుటకులన పరిశ్రమలు చాలవారు మోసగని పరిశ్రమల డైరెక్టరు భారతప్రభుత్వమునకు వ్రాసిరి. ఈలోగా ఈ ప్రయోగమునకు రైల్వే సమైక్యము సంభవించుటచేత పరిశ్రమలు తిరిగి మోసగియినవి. ఇప్పుడాయితమును గురించి తిరిగి చర్చించి ప్రయోజనముండదు. ఈవిషయమునుగురించి డైరెక్టరుల సలహాసంఘమును నియమించుట యొక్కముగ నుండదా యనిగతవత్సరపు సభలో చర్చింపబడినది. రాష్ట్రములు తమకు వీలైన ఏర్పాట్లను చేసికొనవచ్చునని తీర్మానింపబడినది.

విదేశములలో వర్తకము

వాణిజ్యపు కమిషనరులను నియమించి తద్వారా భారతదేశముయొక్క పరిశ్రమల వర్తకము నభివృద్ధిచేయుటకు గురించి గతసంవత్సరపు సభలో చర్చింపబడినది. ఈ ఏర్పాట్లను శాస్త్రాచరణతో జేయుటకు తాత్కాలికపు అధికమిషన్ అధ్యక్షతరములను కల్పించినది. తూర్పుఆఫ్రికాలో మౌలము ఒక ప్రేమకమిషను నియమించబడినది. భారతదేశమునకు వలస రాజ్యములలో వర్తకవాణిజ్యముల నెట్లు అభివృద్ధి చేయుటకు వీలున్నదో అతడు కొన్ని వివరములను తెలిపెను. ప్రారంభదశ యందున్న పారిశ్రామికలకు ప్రభుత్వమువారు ఋణముల నియమచ్యనాయనికూడ దర్శింపబడినది. అస్సాంరాష్ట్రములో నియత్నమును ప్రారంభింపవచ్చునని తీర్మానింపబడినది.

అంతట అధ్యక్షుడు లండన్ నగరమందలి ప్రాకమిషను ఆఫీసులో భారతదేశపు చేతిపనులను, ఇతరవస్తువులను ప్రదర్శించుటకు చేయబడిన ఏర్పాట్లన్నిటిని వర్ణించెను.

పారిశ్రామిక ఏర్పాట్లు

గొప్పపరిశ్రమలను స్థాపించుటకు చేయబడిన ఏర్పాట్లను గురించి ప్రకటించు విషయములో కేంద్రశాఖ కాలశ్రమమున దినదిశాఖివృద్ధిని జూపుచున్నది. కొన్ని పరిశ్రమలయొక్క అభివృద్ధి షీబిడతయందున్నట్లు వారు వ్రాయవలసినవైదు. ముఖ్యముగ కలకత్తానగరమందలి తోళ్లను పదునచేయుపరిశోధకాలయమునందును, బూట్సుకాగారపు ప్రదర్శనశాలయందును ఇట్టి షీబిడత సంభవించినది. ఇంజనీరింగు విషయములలో సలహా నిచ్చుచుండుటకు ఒక ఇంజనీరింగు సంఘమును భారతదేశములో స్థాపించువిషయమై కేంద్రప్రభుత్వమువారు అంగ్ల ఇంజనీరింగు సంఘముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచుండిరిని సర్ థామసు హేలెండుగారు గత సభలో నుడివిరి. ఇట్టిసలహా సంఘము భారతదేశములో నియమింపబడినది.

సాంకేతికవిద్యను గలపుట

భారతదేశములో సాంకేతిక విద్యను భారతీయు లకు నేర్పుటయందు కొంత అభివృద్ధి గాంచగలిగితిమి.

ధాన్యాదులలో గనులు, భూగర్భశాస్త్రముల పాఠశాలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు ముగియవచ్చుచున్నవి. పాఠశాలాధికారులు పాఠశాలకు గావలసిన భవనము, టెంట్లు కుర్చీలు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థివిషయముల యొక్క వివరములను గురించి భారతప్రభుత్వమునకు వ్రాసిరి. భారతప్రభుత్వమువారు వారి సూచనలను పరిశోధించుచున్నారు. అధికకష్టదశలన మేము గోచరింపజేయుచున్నది. ఈసంవత్సరము పాఠశాలాభవనమును నిర్మించుటకు భారతశాసనసభవారు నెలవొసంగిరి. అని చెప్పుటకు నాకు సంతోషముగ నున్నది. మధ్యరాష్ట్రముల విద్యార్థుల కిదటికి అచ్చట ప్రవేశ మొనంగిన పక్షమున, రెండు ఉపకార చేతనములను భరించెద మని మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు వ్రాసిరి.

రైల్వే - స్టోరుశాఖలు

రెండు ముఖ్యమైన విషయములుగురించి కేంద్రశాఖ వారు ఆలోచించుచున్నారు. రాబోవు ప్రతి ఆరు నెలలలో ఆ యొక్క మార్గములకు కొంత మొత్తమును ఖర్చుపెట్టవలె ననియు, భారతదేశమునకు గావలసిన రైల్వేస్టోరు మున్నగువానిని కొనుటకు “ఇండియా స్టోరుడిపార్టుమెంటు”ను నియమించుటయందు, ఈస్టోరుడిపార్టుమెంటునై న్నమునకు గావలసిన బట్టను కొనుచున్నది. ఇతరవస్తువులను కొనుట కేర్పాట్లను చేయుచున్నది. ఈస్టోరు క్రయనిబంధనలను మార్పుట కొకకమిటీవారు పనిచేయుచున్నారు.

సభాచర్చలు.

రైల్వేలు, ప్రజలు, పరిశ్రమలశాఖలకు సంబంధములు.

రైల్వేలు, ప్రజలు, పరిశ్రమలశాఖల కేలాట్ సంబంధమును ముఖ్యమైన విషయముమీద దీర్ఘమగుచర్చ జరిగెను. రైల్వే కమిటీవారు శిఫారుసు చేసినట్లు స్థానికసలహా సంఘములను నియమించుట యొక్కముగ నుండునని కొందరు అంగీకరించిరి. రైల్వే కమిటీ నివేదికయందలి సిఫారుసులమీద ప్రభుత్వమువారు చర్య దీసికొనువరకు, ఈ విషయముకూడ ఆపిపెట్టబడినది.

పరిశ్రమలను యావద్భారత శాఖగా మార్పుట

పరిశ్రమలను యావద్భారత శాఖగాచేసి, పరిశ్రమల డైరెక్టరులను కేంద్రప్రభుత్వాధికారుముక్రింద పెట్టవలె నని ఉపసాదించబడినగాని, సభ్యులందఱు ఈగ్రీమముగ ప్రతిపాదించుచుండిరి. పరిశ్రమలు ప్రజాయత్రశాఖ యనియు, పరిశ్రమల డైరెక్టరులమీద మంత్రుల కెక్కువ అధికార ముండవలె ననియు వారు వాదించిరి.

యావద్భారత రసాయన శాస్త్రీయశాఖ

దీనినిగురించికూడ అనేకమంది ప్రతిపాదనలు ప్రాయముల నొసంగిరి. ఇందుల కంగీకరించెడు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు ఖర్చులలో కొంతభాగము నియ్యవలె నని కేంద్రప్రభుత్వములవారు వ్రాసియుండిరి. మార్చి 1923 లో ఈ భవనములకు పునాది వేయబడి డిసెంబరు నెలాఖరుకు కట్టడములు ముగింపబడును.

దేశములోపలి వర్తకము

దేశములోపలి వర్తకమును గురించి చర్చించు సభ్యుడు పరిశ్రమల డైరెక్టరులకు, వాణిజ్యవిషయములను నెలుపవలసిన డైరెక్టరు జనరలుకు ఏమిసంబంధము బుండవలెనో యోచించబడినది.

పరిశ్రమల కేంద్రశాఖవారి ప్రచురణములు ప్రజలకుపయోగపడుచున్నవాయని ప్రశ్నించగా, వానిని నిలువరాదని సభ్యులందఱు చెప్పిరి. అంతట ఆదికమునకు సభ ముగింపబడినది.

(3081) "కత్తికట్టలు"

కత్తికట్టి గల్లి గజము పొరుగు గలవి. సాగవైదు.

1-కి ము 4-కి 0.

దజను కొనువారికి 1కి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చువేరే.

వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరుసాయి

అదాపుతుండవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో

కట్టలు అండ్ లాక్ షేర్సు etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ ఆదేశము: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

బాపురహస్యము

"యంగుండియా"

ఒక ప్రయోగము నిలే

(ప్రతిమానము 18 వ శేది జాతియవలయునని నెల నెంచు కొనవలెనో అందలి గూఢాధ్యక్షులు సంపూర్ణముగ గ్రహించుటకు, మన మానాడు ఏ మహాపురుషుని సన్మానించుచుందుమో, అతని గొప్పభావం తెలియజేయు, ఉద్దేశముగ సిద్ధాంతము తెల్పయో కొనగనలెను. "బాపురహస్యము"ను పేరిట వ్రాసిన "బాపురహస్యము"ను స్వీకరించిన నొక అత్యున్నతమగు వ్యాసముని వారమున్నాడు. "బాపు" అనగా జనకుడు. గాంధీమహాత్ముని ప్రయోగములంద రతనిని "బాపు" యని నిర్ణయించుటకు. "యంగుండియా" పత్రిక పాతక సమాశ్రయం లందరు ఈ వ్యాసమును ముఖ్యముగ చదువు భ్రాతృకులు—సంపాదకుడు.)

బాపు భాగం ప్రజావృద్ధులను నాకర్షించుటకు పోయేది? ఇంకవరకు మానవ కన్యకలకి లేనట్టి అస్థిత్వానురాగము వారియంద రతనికి పరిపూర్ణముగ గలదు వారి పక్షమున నిరంతరము, ఎడతెగక అతడు పాటుపడుచుండుట కీ అనురాగమే మూలకారణము. జనసామాన్యమున కతని యందుగల విశ్వాసమున కర్హుడను గానని అతడు తలచినప్పుడు, అది అతడు దీర్ఘచురుగుదలవలననే, ఈశ్వరారాధనతోను తనమానవకీరమును కాంతముగ అన్ని చుటయందు బాపుగారి కట్టి గాఢాభిలాషగలదో ఈ అనురాగము స్పష్టికరించుచున్నది. వారికారా భావించి విమోచనాటకముల కతి జేత విశేషముగ పరిభాషణతో ఈ అనురాగము విశేషము చేయుచున్నది. ఎవరికోసము తాను పాటుపడెనో, ఎవరిని తాను పావనముగ చేయలేక పోయెనో, వారి క్రోధభావమునకు, పాపకృత్యములకు తాను బాధ్యుడననించి, అందు కఠింతుమగు చెరసాల కి ననుభవించుటకు సంసిద్ధుడై, అనుభవము వాంఛించుచుండెను. ప్రజలయందు ఆ మహామహనముగల అత్యంతాను రాగమే ఇందుకు ప్రధానకారణము. నిరుపేదలును, నిష్పహాయులును, నిరాధారులు నగు ప్రజలయంద రతనికి అభిమానము, అనురాగము అత్యధికముగా, అతడు ఒక అంగవస్త్రమును మాత్రము ధరించి, తన యావజ్జీవము వారికి ధారపోసి, ఇచ్చిపెట్ట రించుటకు, నిరంతరపు బాధల ననుభవించుటయే తన కపరిమితా నందమును కలగజేయునని తలచి వారికోసము నిరంతరము పరమేశ్వరుని ప్రార్థించ సాగెను.

బాపు ఎన్నటగాని దుర్మార్గులను, బాధను కండ్లారజూచి, సహింపజాలడు. అయితే సాంకేతికార్థమున దరదను వేరభక్తుడు గాజాలడు. ఎవరినిమీద నైనను, నిరంకుశాభిమానిగా గాని, తన శత్రువుమీదగాని, అతడు చిన్నప్రేమనైన ఎత్తుట కిష్ట పడడు. ఏల? అట్టివాడుకూడ తన స్వంతసోదరుడు సన్మానమును విడిచిపెట్టి సుఖమును తేక చెడిపోయిన దుష్టుడు, పరమపాపికుడైన తన స్వంతసోదరుడని మానవులందరి యందనికి నిష్కళంకమైన ప్రేమ విశేషముగ గలదు. ఇట్టి అనురాగముతో ఆతని మృదయమునంద రసహనముగ చేకర్చి, దైవభక్తి మిశ్రితమైయున్నది. ప్రజాసంఘములయందు గాని, వ్యక్తులయందు గాని అతనికి కొంచెమైన శ్వేతభావము లేదు. ప్రజాసమాచారములో తానొకడననియ, తానుకూడ ఒకవ్యక్తినియు అతడుగ్రహించెను. భరతభండమును ప్రేమించువారిలో ఆతడొకడు. ప్రపంచమందలి ఇతరజాతుల కంటె భారతీయులు అనాదిగ బాధల ననుభవించుచు, దారిద్ర్యమును పెనుభూతమునకు లోనై, స్వంతపౌరుషమును బోగొట్టుకొని, నిరాధారులై, నిష్పహాయులై ప్రకృతతరుణమున నిరాశకెండు యున్నారనియు, భారతేశ్వరమును ఒక్క పర్యాయము ఉద్ధరించిన వత్సమున, అతేకపు నూతన మానవజాతికంటెకీ మార్గదర్శియై దేదీప్యమానముగ ప్రకాశించ గలదని గ్రహించి బాపు తన మాతృభూమిని విశేషముగ ప్రేమించసాగెను.

ఇట్టి పరమేశ్వరభక్తులను మాతృభక్తి వ్యవహరించునగు నుడుటచే భారతదేశముపతనమున బాపు పడుచున్న కష్టములు, దుఃఖములు దైవతత్వమున జెంతుచున్నవి. తత్కారణముననే భారతదేశపు మోక్షమును విదయమునందు దివి ముఖ్యముగ సహాయపడునని రుజువుపడుచున్నది. అందువలననే ప్రణయిని కొరకు ప్రయిని ప్రభువుకలుకమీద కొరత వేయుచున్నాడు. మిత్తుడైనను, శత్రువైనను, గొప్పవాడైనను, అధముడైనను మానవజన్మ మెత్తిన ప్రతిజానవుని సమానముగ ప్రేమించవలె

నను సదభిరామమునకి సమాజమైనది. ఈదృఢాభిప్రాయమే అత్యున్నతా దోషమును తొలగించుటకును, హిందూముసల్మాను మైత్రిని కుదిర్చి, సుఖముచేయుటకును అతనిని ప్రేరేపించుచున్నది. బాపుగారి రాజకీయాలలో వాగవికలాప్రసంగం చపు రాజకీయములయొక్క ఆదంబరములు ఏమియు గాన బడవు. బాపుగారి రాజకీయవ్యవహారములు గూడ ఒక రాజకీయోద్యమము నభివృద్ధిచేయుచున్నది. పర్యవశా సకలావస్థలందట్టిభివృద్ధిచేయక తప్పదు. "పరిశోధకారాధ మిదంకీరం" అను సిద్ధాంతము ననుసరించి, ఇతరుల కోసము అంత్యము లేకుండ బాధపడి, స్వాధ్యాయమును చేసి, మానవజాతిని ప్రేమించి ప్రకృతపు సాంఘిక అధికరాజ కీయసమస్యలను పరిష్కరించుచుండెదల, ప్రపంచమును ఉద్ధరించుటకు పిలువకు నని బాపుగారి మహాత్మ్య తాత్పర్యము. భాగవతభూమికి రాజకీయ స్వరాజ్యమును సంపాదించుటవలన నీచపు శేరావతో పాదేశములను యించ వలెనను అడుగులొచ్చిన ప్రపంచమునకు మోక్షమిప్పించుటయందొక నూతన మార్గమేర్పడగలదని బాపుగారి తలంపు.

ఇట్టి సద్గుణసంపత్తిగల మహానీయుడు తనను ఇతరులు మహాత్ముడుగ నెంచరాదని కోరుచున్నాడు. గొప్పవారు తమగొప్పతనమును కనుగొనజాలరు. బాపు ప్రేమాత్ముడు. మృదులహృదయుడు. కనికర మతనికి నైసర్గికము. అతడు ఈ ప్రపంచమున మహాత్ముడై నైహికసంబంధముగ స్వరాజ్యాదులకు పనిచేయుచున్నాడు, నిరంతరమును దివ్యజీవనమునందే నిమగ్నుడై యుండును. అట్టి మహావాక్య నిక్కముగ మానవాభిముఖ. అట్టి మహానీయుని సుగుణ సంపదలను ఆసంపూర్ణములగు మనుజుల ట అన్నియు తమ అల్పభావానుగుణ్యముగ మాత్రమే గ్రహింపజాలను. అత్యంత ప్రకాశమానమగు తారకామణివలె నే, బాపుయొక్క అర్థిగూడ మనలో కడుమారమునందెన్న అత్యంత ప్రతిభాగలభావులనుగూడ వారికి అంతర్యయైన అంగీకారములేకుండునను తనమహిమచే నులభముగ తననొక కాకర్షించు కొనును. తదావస్థల పాశబంధములను త్రొక్కుకొనలేక మనము మిన్నక అని సన్నిధిని చేరుచుందుము. బాపుయొక్క మహాచ్ఛక్తి, అయ్యది నైతిక ఆధ్యాత్మిక మహాశక్తి అతనికి కలిగిన స్వల్ప కాలావకాశమునందు వ్యధాప్రపూర్ణముగ దుర్బలప్రపంచభారము నతడు తొలగించజాలకపోవుటయే తటస్థించినను, అతని మహాచ్ఛక్తి విశ్వమునందు కాశ్వరముగ నిలిచి, సంఘములు, జాతుల భావిభాగ్యములను నడిపించుచుండును. సర్వేశ్వరుని మహాశక్తియే బాపుజీకి మూలాధారశక్తియై యున్నది. ఆ మహాశక్తి అతనికి నూతనసత్యమును ప్రసాదించుచుండును. వేయెల, బాపుజీ సర్వేశ్వరునిచే నియమింపబడిన దేశోద్ధారకుడే గానమృత్యు.

నోటీసు.

బందరు సబుకోర్టువారి వుత్తరువు ప్రకారం లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు కుమారుడు మూర్తినారాయణరావుగారి తాలూకు వుయ్యూరులో వుండే మాగాణిభూముల అమరకం 1332 ఫసలీకి యేకుసాలుకు యీ నెల 23 వ తారీఖున వుయ్యూరులో వేలం వెయ్యబడునని యిందు మూలముగా తెలియచెయ్యకమైనది. (30) కస్తూరి కృష్ణానందం, బందరు, 13-4-22. రీకవరు.

నోటీసు

లేటు మా పిత్తండ్రి గారె అచ్చయ్యగారు 1916-వ సం మార్చి నెల 12-వ తారీఖున వ్రాయించిన విల్లు ప్రకారము ఆయన భార్యకు యిచ్చిన దత్తత అధికారము అనుసరించి "పుప్పరి" అనే మా చిన్నవానిని దత్తత యిచ్చుటకు సేవన్న అంగీకరిస్తూ వున్నప్పటికిని ఆమె దురుజ్జేతముతో మరియొక పిల్లవానిని దత్తత చేసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేస్తూ వున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు యెవరైనా ఆమెకు దత్తత యిచ్చిన యెడల సదరు దత్తత లాప్రకారము గాని అచ్చయ్యగారు వ్రాయించిన విల్లు ప్రకారముగాని కెల్లవేరదని తెలుసుకోవలెను. మారీపేరు } గాదె కామరాజు వ్రాలు. తణుకు తాలూకా } (కృష్ణాజిల్లా) } 5-4-1922.

దువ్వ ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘము

(పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తణుకు తాలూకా) జాతీయవారములో తిలక్ స్వరాజ్యనిధిని కాంగ్రెసు సభ్యులచందాలున్న కనూలు. తిలక్ స్వరాజ్యనిధి కనూలు

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include సత్యవాద, గాడిచర్ల, ముద్దాపురం, తిరుపతిపురం, కృష్ణాయపాలెం, కొండోపాడు, కడ్డూరు, రాలిపాడు, దేరాభిమాని, and a total row.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include సత్యవాద, ఆముదాలపాలెం, కడ్డూరు, అలంపురం, కొండోపాడు, తేకలి, ముద్దాపురం, కృష్ణాయపాలెం, గాడిచర్ల, and a total row.

మర:- యీ ఫిర్యాలో వైన నుదహరించిన గ్రామాదులలో ప్రస్తుతము వసూలు అయిన వాటిని ప్రమతింపిరిమి. వై నుదహరించిన గ్రామాదులలో నింకా పూర్తికాదేను. వివరములు ముందు ప్రమరింపబడును. గ్రామాదులలో ఉపవాసవ్రతములు అభిషేకములు మున్నగువి అతివీక్షితో జరిపిరి.

ఈ ఫిర్యాలోనున్న తక్కిన గ్రామాదులలో కూడా నాల్గు అయిదు రోజులలో ప్రచారముచేసి పని పూర్తిచేయుదుము. జాతీయవారములో ప్రజలలో ఉత్సాహము యినుమడించినది.

ఈ ఫిర్యాలో పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ప్రచారకు లగు శ్రీయుత ముదుగంటి జగన్నాథశాస్త్రిగారు మాకు అమితమగు సహాయము చేసిరి. (ఒకవిశేషణం.)

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

ఈ సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత జెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు జైలుకు పంపబడినందున, వారిస్థానమున శ్రీయుత రామవరపు శేషురెడ్డిగారు, (ఇందువూరు) ఎన్నుకొనబడిరి. జిల్లాసంఘసామాన్యసభ 22-4-22 లేదిన (కనివారము) కావలిలో స్వరాజ్యకార్యాలయమునంద, మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు సమావేశ మగును. సభ్యులందరూ తప్పక విచ్చేయ ప్రాశ్నితులు.

- కార్యక్రమము 1. కార్యనిర్వాహక సంఘములోని భాగము భర్తీచేయుట. 2. ముందు కార్యమునగుర్చి ఆలోచించుట. 3. అప్పటికి ఏర్పడు ఇతరవిషయములు. కొ. పార్లసారథి అయ్యంగార్. జిల్లాకార్యదర్శి. మర:- జిల్లాసంఘ సభ్యత్వపుచందాలు, అందడను ఆ నాటికి తప్పక తెచ్చి ఇయ్యప్రాశ్నితులు

Ready Now. (3394) Illustrated Catalogue of RATNA WATCH & Co. The Right House for Watches & Clocks. 93 China Bazaar Road, MADRAS. Apply with 1 Anna Stamp.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము.”

మీరు ఇంకాకదలకనే తెలుగు పాఠ్యపుస్తకము వ్రాయుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. వివరముల క్రింది చిరువామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇకాఫర్వేష్ బ్యూరో, కాకినాడ.

రు 116 లు బహుమానము

గుణములేదని నిరూపించువారికి రు 116 లు

బహుమాన మివ్వబడును

శ్రీలక్ష్మి సంభవించు సమస్త వ్యాధులకు ప్రదరాంతకము

అన్ని విధములైన కుసుమలు, రక్తపీత్తము, ఋతువుకాక పోవుట, ఋతుకుల అపస్మాగము (Hysteria) తిమ్మెరుక్కు (గర్భము, మూత్రము, శ్రీలక్ష్మి మర్యాదయువముందు గలగు గ్రంథులు, మున్నగువానిని ఈ సిద్ధోపదము నిశ్శేషముగా నివారణచేయును. మందుతో అనుపానచూర్ణము, లేవ్యాము పంపబడును. వెల రు 5-0-0 మాత్రమే, తపాలాఖర్చులు సహా. ఏజంట్లు కావలయును. భరావతు ముఖ్యము.

పోస్ట్-ఫ్రీ ప్రయోగము,

3440 ఆస్వాదుల్యైవధనియము, కాకినాడ.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటులై నీ నువానగా మండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పువ్వుకొనిక అందముగా నుండుటయే గాక, అజీర్ణము, వాంతిపు, జలుబు, జ్వరము, సన్నీపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేకవిధములకు వ్యాధుల కిది ప్రజ్ఞాయుధమువలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ నగుచున్నవి. (2351)-3 200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0-4-; డబ్బె సీసాలు రు. 2-3-0 వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-5-0. పి.సి.పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి. నెల్లూరుజిల్లా

అమృతాంజనము

తలనెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కి నది.

ఇతర ఏ విధమైన నెప్పలను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నివృణ్ణము ఆయుర్వేద బోషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు విరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్ వర్క్స్

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

వి ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోస్ట్ ఏజంట్లు: కాకినాడ.

కుష్టురోగనివారిణి

యోగ్యతాపత్రములు

కుష్టురోగములు నివారణ కావన అనుమానముతో వ్యాధి యేల వృద్ధిపరచుకొనెదరు? తేను 18 సం||ర ములనుంచియు వాస్తవీహితులు కొందరు 5, 6 సం||ర ములనుంచియు, కష్టము స్వర్భజ్ఞములేని వచ్చుట, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి “కుష్టురోగనివారిణి” నేనించి కుష్టువిముక్తులమై చాలనుభముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణాజిల్లా అష్టాదశ కుష్టురోగములను, యదయ్యటలో దీనినిమించి దివ్యాపదము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లు బహుమానము “మా కుష్టురోగనివారిణి పునఃకవినీ మాయ కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి బాగ్రత్త. ఒకసెల దినములకంటె అధికముగా శరీరపడుచుండు డబ్బా రు 6-0-0.

వి తెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

(3883) కొత్తపేట పోస్టు (గోవానజిల్లా)

గణగణగణగణగణ

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన (219)

హిందూస్థానముందు స్థాపించబడియుండు

ఆయుర్వేదబోషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం||

అతంతగ్రహ బోషధాలయము కోరి వ్రాయు వాండ్రకు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధి వరలు ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరికనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము

మాయొక్క ప్రతి ఒకటి కావలయు ననిన

లోకలో ఏజంట్లు ఇండియన్ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్ ప్రెజిడెంట్లకు రోడ్డు

ఆతంగనిగ్రహబోషధాలయం

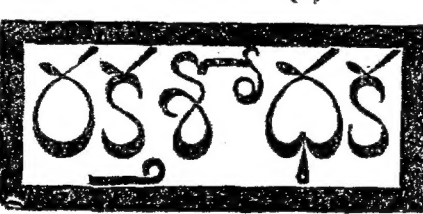
26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

గణగణగణగణగణ

ధరరీఖండమున అనేకస్వర్ణపతకములును, మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములును బొందిన

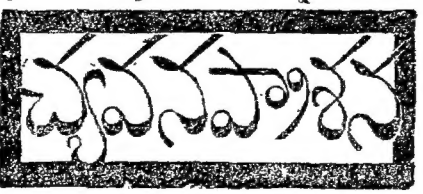
వైద్యరత్న పండిత,

డి. గోపాలాచార్యగారి

చిర్యోగములకు అమృతము లండన్.

మొదటిమలు, కురుపులు, మేహపాదలు, గండ మాలులు, సహామేహము, రసగట్టు, మేహవారి నోపులు బోగొట్టును. చెన కర్మము: యాత్ర మాత్రము. రక్తమును కుభ్రపాచి శరీరమునకు ఆగోగ్యమును చేర్చించును. వెల బడ్డి 1-కి రు 8.

కఫరోగుకు వాప్రసాదని.

చిరకాలపు దగ్గును. శ్వాసపు దగ్గును, తీయ దగ్గులను, పోగొట్టుటలో ప్రశస్తమైనది. గుండె కాాయకు ఊపిరిపెతులకు యెక్కువ బలమును గలిగించును. కఫము జలుబుచే బాధపడువారికి అమృతము వంటిది. వెల డబ్బి 1-కి రు 2

వజ్రదంతచూర్ణము

ప్రకృతివ్యాధి దీనిలో దంతభావనము జేసిన దంతములకు మంచి పటుత్వము నిచ్చును. వెల డబ్బి 0-4-0 అణాలు

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పన్ పేజి, జి. టి. మదరాసు.

తంతిమలాము: పండిట్ - మదరాసు.

గణగణగణగణగణ

పత్తము. బీజ్ బండ్ పులుపువర్జితం.

దురభ్యాసములవల్ల కల్గిన నపుంసకత్వము శుభ్రక నివా రించును. శీఘ్రస్థులననుగువారు భోజనమునకు ముందు (బీజ్ బండ్) ఒక మోతాడు పువ్వుకొనిన వెంటనే గుణము తెలియును. నపుంసకత్వము సంభవించినవారికి 8 రోజులు మందుచాలును. మందు పువ్వుకొని విధము డబ్బితో పంపబడును. డబ్బి 1-కి రు 2-0-0 లు వి. పి. ఖర్చులు చేరు.

ధన్వంతరీ బోషధాలయము,

(22) 38 నెనల్ మత్రియామొదలి పేజి, మదరాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధిరను పోగొట్టుట యందు చేర్చినిక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు పులితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

తామర తైలము

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-5-0.

రాజరాజి గుర్తుల తామరతైలము పూతిశాశ్శము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. అనేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు కాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు అన్నాశాశ్శము విద్యో. గాం బాయి నున గాప.

మలయచందనము

గనెరియా అను పెగోగమునకు కుశారము

పథ్యము లేదు. పిలికారితో పని లేదు. ఎటుపు, తెలుపు, పన, అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీలక్ష్మి కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోపధము. (1251) డబ్బి 1కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయనరం. (గోదావరిజిల్లా)

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బి 1-కి 0-2-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకం.

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది. పండ్లు ముక్కిములకలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము

చిరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము బలము నిచ్చును. కాశ, క్యాపరోగములలో మహావధము. స్వగర్భంగమును పోగొట్టును. వ్యాపరోగములలో ఉండే రోగములను పోగొట్టివాటికి బలము గలిగించును. మృద్రోగముల పోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ మీదను, మోచేతులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు) పోగొట్టును. (చంకర్)

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము మూత్రములొనరించే రోగములను పోగొట్టి, మూత్రమును కుభ్రపరచును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము కుభ్రములొనరించే రోగములను పోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము తీసిగొనినవారిలకు పుష్టి నిచ్చును. గాయములేక కృశించినవారిలకు బలము గలిగించును. కృద్ధులయొక్క ముసలికనమును పోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాహులకు శరీరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేవ్యాము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 కులముల వెల రూ 1.
40 కులముల వెల రూ 8.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హాన్స్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు. (8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

గణగణగణగణగణ